

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KONGEN OG SØNDERJYLLAND

Billeder fra Kong Christian X's Besøg
i de sønderjydske Landsdele

TEKST OG REDAKTION

MORTEN KAMPHØVENER

SØNDERJYSK BOGFORLAG
(WINDS BOGFORLAG)
Haderslev 1942

TRYKT I WINDS BOGTRYKKERI, HADERSLEV

FOTOGRAFI: *Billederne af Kongefamilien og Statsraadet velvilligst overladt af kgl. Hof-Fotograf Elfeldt, København.*

De øvrige Billeder er leveret af Nordisk Pressefoto. Th. Larsen, Kbhvn., Rudolph, Haderslev, Nationaltidende, København.

J. Chr. Olsen, P. Clausen, Aabenraa, Johs. Timm, Tønder, Biehl, Graasten, L. v. Münchow, Aabenraa, Viggo Lausten, Erik Svendsen, Morten Kamphøener.

TILEGNELSE

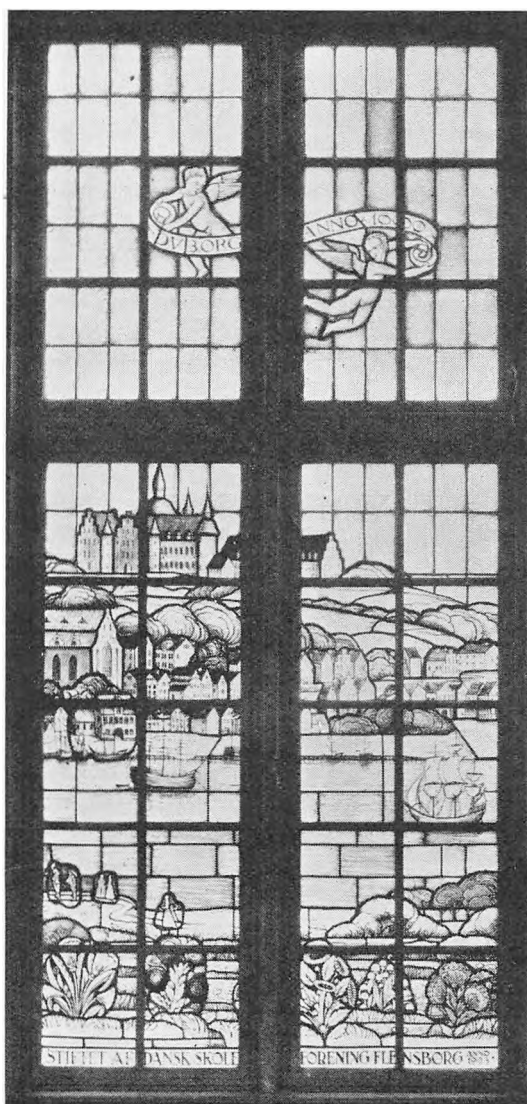
*B*ogen om Kongen og Sønderjylland udkommer paa et Tidspunkt, da vort Land i over to Aar har været besat af en fremmed Magt. I den Tid har Landets Konge ikke, som ellers hvert Aar siden 1920, gæstet de sønderjydske Landsdele. Men danske Sønderjyder har desto stærkere følt sig knyttet til den Konge, der for dem blev Personificeringen og Levendegørelsen af deres store Haab, og som i de tunge Aar, vi nu oplever, mere end nogensinde er blevet hele Landets Samlingsmærke.

Som et Udtryk for denne Kærlighed og Trofasthed, og som et Minde om de skønne Dage, Kongen og Dronningen, deres Sønner og Slægt gæstede Landsdelen, udsendes denne Bog.

*Maleri udført af Maleren, afdøde Holger Wind, København,
ophængt i den hvide Sal i »Harmonien« i Haderslev 10. Febr. 1939*

I.

**BERETNING OM 25 AARS SKOLE-
VIRKSOMHED**

Glasnaleri fra Duborg-Skolens Festsal
med Motiv fra Duborg Slot.

MIN GUD, MIT LAND OG MIN ÆRE

Andersen

KONGEN OG SØNDERJYLLAND

*K*ong Christian den Tiendes Navn og Gerning vil til sene Tider blive nævnt i Sønderjyllands Historie. Genforeningen har med uløselige Baand knyttet ham til denne Landsdel. Afstaaelsen af Sønderjylland i 1864 var et stort og et smerteligt Tab at bære for hans Bedstefader, Kong Christian den Niende, og det blev baaret videre af Slægten gennem de 56 Aar til den Dag, da hans Sønnesøn paa den hvide Hest red ind over det faldne Grænseskel. Han blev Genforenings-Kongen. Der lyser et Skær af Eventyr omkring hans Skikkelse fra de Dage, og der lever i Befolkningen et Væld af Minder fra Kongens og Dronningens aarlige Besøg i Landsdelen. Det er først og fremmest dette Eventyr og disse Minder, denne Bog har til Opgave at fæstne.

Kongen og Sønderjylland! Saa længe vort Land har haft en Historie, har de danske Konger jævnligt færdedes paa den sønderjyske Landebro. Grænselandets Skæbne har altid været Kongedømmets og Kongernes Skæbne. Her i den mest udsatte Del af Riget er der blevet kæmpet om Magt og Herredømme. Her reves der om Danmark, og det blev ikke altid til Gavn for Befolkningen, som maatte lide under de skiftende Forleninger og Pantsætninger. Delinger og Splittelser blev paa den Maade Islæt i Historien og har sat sit Præg paa Menneskene.

Ja, helt fra Sagntiden er Traadene tvundet. Da

Kong Harald Hildetand i Braavallaslaget kæmpede mod sin Frænde og Underkonge i Sverige, Sigurd Ring, blev det danske Hovedbanner baaret af Skjoldmøen Visna, der var omgivet af ni Skjalde, den højre Fløj førtes af Skjoldmøen Hede, den venstre af Hake Huggenkind. De var alle tre fra Byen Slesvig i Sønderjylland, hvor — som A. D. Jørgensen skriver — det stadige Landeværn holdtes mod Syd.

Fra Slaget paa Lyrskov Hede til Dybbøls Fald, og fra 1864 til 1920 kan der drages en Linie i Danmarks Historie, som stadig krydser det elskede og omstridte Land. Paa hvert Blad af Danmarks Historie staar Navnet Sønderjylland skrevet.

Her færdedes Svend Estridsen blandt Befolkningen. Han har sikkert været en Bonde blandt Bønder, den første blandt Ligemænd. Han døde 1076 paa sin Kongsgaard ved Søderup, og det hævdes, at der endnu lever Efterkommere af ham paa disse Egne. Paa Urnehoved dræbtes Erik Emune af Sorte Ploug. Sagnet vil vide, at Valdemar Sejrsatte Kursen mod Aabenraa efter det sejrrige Slag paa Lyndanis i Estland 1219. Sliens Bølger hvister endnu om Erik Plovpenningss Død. Valdemar Atterdag holdt sit Bryllup paa Sønderborg Slot. Dronning Margrete byggede Brundlund Slot og døde ombord i sit Skib paa Flensborg Fjord. Erik af Pommern førte mange og haarde Kampe for Sønderjylland.

Paa den Maade kan man gaa hele Kongerækken igennem. Christian den Første fik 1448 Adelen Haandfæstning forelagt i Haderslev. Ned gennem Sønderjylland drog Kong Hans paa sit Togt mod Ditmarskerne. Christian den Anden, der maatte tilbringe saa mange af sine gode Aar paa Sønderborg Slot, blev ikke glemt af den jævne sønderjydske Bonde. Frederik den Første ligger begravet i Slesvigs Domkirke. Christian den Tredie blev født paa Gottorp, sad flere Aar som Statholder paa Haderslevhus og døde paa Koldinghus. Frederik den Anden blev født paa Haderslevhus, og her holdt Christian den Fjerde 1596 sit Bryllup. Senere omgikkes han med Planer om at bygge en Kanal fra Aabenraa til Ballum Sluse. Ogsaa Frederik

den Tredie fødtes i Haderslev, og da han senere blev Statholder for Hertugdømmerne, havde han sin Bopæl i Flensborg. Christian den Femte blev født i Flensborg, og det vides at Frederik den Femte har taget aktiv Del i en Ringridning i Tønder.

Gennem denne Landsdel gik Christian den Syvendes flugtliggende Rejse fra Koldinghus til Rendsborg, hvor Døden gjorde en brat Ende paa hans ulykkelige Liv. Den sønderjydske Befolkning har sat Mindestene ved Højer og Burkal for at hædre Frederik den Sjettes Besøg ved de vestslesvigske Halliger efter den store Stormflod 1825. Christian den Ottende aflagde gentagne Gange Besøg i Hertugdømmerne og gav Repræsentanter for Befolkningen Lejlighed til at forebringe sig deres Ønsker. Den folkekære Frederik den Syvende var Gang paa Gang paa Rejse i Sønderjylland og lukkede sine Øjne paa Lyksborg Slot, samtidig med at der trak mørke Skyer ind over Danmark. Og Grundlæggeren af den lyksborgske Kongestamme, Christian den Niende, blev født paa Gottorp Slot ved Slien.

*

*

*

Vort Kongehus er dermed ogsaa af Oprindelse knyttet til Sønderjylland. Slægtens Grundlægger er Kong Christian den Tredies Søn, Hertug Hans den Yngre af Sønderborg. Kongehusets Vugge stod paa Sønderborg Slot, og det var Hertug Hans, der opførte Lyksborg Slot, som senere blev overdraget til Kong Christian den Niendes Fader, Hertug Vilhelm, som Stamsæde. Mand af Mand nedstammer vor Konge saaledes fra Christian den Tredie, og fra ham kan Linjen føres videre tilbage til Christian den Første, Grundlæggeren af den oldenborgske Stamme. Det samme er Tilfældet for Kongens Bedstemoder, Dronning Louises Vedkommende. Hendes Morfader var Arveprins Frederik, der i lige Linje nedstammede fra Christian den Første, og hendes Morbroder var Kong Christian den Ottende.

Over den oldenborgske Stamme føres vort Kongehus' Slægtsforbindelser videre til de oldenborgske Greveslægter, og den første sikkert paaviselige Stamfader er her Grev Egilmar den Første. Siden det 11. Aarhundrede havde

Slægten været bosat i Egnene v. f. Wesers Udløb. Grev Diderik den lykkelige af Oldenburg (d. 1440) havde anden Gang været gift med Hedevig, en Datter af Gerhard VI af Holsten, som i 3. Led nedstammede fra Erik Klipping's Datter Richiza, og Christian den Første var en Søn af dette Ægteskab.

De oldenborgske Grever er i øvrigt allerede nævnt som Grever under det frankiske Herredømme efter det 5. Aarhundrede. Det er den gamle oldenborgske Krønikeskriver Herm. Hamelmann, der nævner en hel Række af disse Grever, der skulde have den berømmelige Sakserhøvding Widukind som Stamfader. Sagnet fortæller, at en af Greverne, Otto den Første, omkring Aar 990 havde frataget de Underjordiske det berømte »oldenborgske Horn«. En Kopi af dette blev fremstillet paa Bestilling af Christian den Første og findes nu paa Rosenborg Slot.

Fra Sagatidens Mulm og Dæmring og til Virkelighedens Eventyr. I det Lys ser vi vor Konge og hans Slægt.

Dens Tilknytning til Sønderjylland er ældgammel, men tager sin egentlige Begyndelse med Hans den yngre og senere gennem Oprettelsen af det lyksborgske Stamhus. Hans den Yngres Søn Alexander blev Stifter af den hertugelige sønderborgske Linje, og af hans fem Sønner blev Ernst Günther Stamfader for den augustenburgske Linje og August Filip for den beckske Linje, fra hvilken vort nuværende Kongehus stammer. En af hans Efterkommere, Hertug Vilhelm, var Christian den Niendes Fader, en Personlighed, der er al Grund til at dvæle ved, fordi han saa klart personificerer mange af de Dyder og Karaktertræk, som stadig præger Slægten. 1918, Hundredaaret for sin Bedstefaders Fødsel, har vor nuværende Konge selv udsendt et Skrift, i hvilket der gives en overordentlig smuk Skildring af Christian den Niendes Forældre. Man kan ikke uden Bevægelse læse denne lille Bog, som bygger paa en Levnedsskildring, skrevet af Christian den Niendes Broder, Prins Hans, jævnt, klart og fordringsløst, som Indholdet er formet.

*

*

*

Frederik Vilhelm Paul Leopold af Slesvig-Holsten-Søn-

derborg-Beck, Kong Christian den Tiendes Oldefader, blev født 4. Januar 1785 paa Lindenau ved Königsberg. Han blev tysk opdraget, men tilegnede sig senere, da han voksede op i Frederik den Sjettes strænge Skole, baade Kærlighed og Forstaaelse for dansk Sprog og Aandsliv. Han var dansk Generalløjtnant og skildres af Samtidige som en ualmindelig velbegavet og viljekraftig Personlighed med god Forstaaelse for saavel indre som ydre Politik. De, der kendte ham, havde kun Lovord tilovers om hans Karakter og Dytighed. Han var meget afholdt paa Grund af sit jævne og ligefremme Væsen, og Herredsfoged Blauenfeldt nævner i sine Erindringer den Beskedenhed, hvormed han og hans Sønner færdedes i Slesvig. De færdedes som Regel til Fods, medens andre, der tilhørte adelige og fyrstelige Kredse benyttede Ekvipage.

1825 fik han overdraget Slottet Lyksborg til fri Beboelse og Benyttelse og blev samtidig forlenet med Titlen Hertug af Glücksburg. Hertugparret levede et overordentlig smukt Familieliv, og Hertugens Kærlighed til Hustru og Børn var forbilledlig. Hans Børn blev opdraget med Alvor og Fasthed, som prægede dem saa længe de levede. Hertugens Gemalinde var en Datter af Landgrev Carl af Hessen, der boede paa Gottorp og var Statholder og kommanderende General. Efter Formælingen boede Parret skiftevis paa Gottorp, hvor Christian den Niende blev født som den fjerde af Sønnerne, og paa det yndige Louisenlund, der ligger en Mils Vej fra Slesvig, det smukkeste Sommeropholdssted, man kunde tænke sig. Han blev holdt over Daaben af Prins Christian af Danmark, den senere Christian den Ottende. De gode Barndomsminder fra dette Sted hørte til Christian den Niendes bedste, og han bevarede dem til sin sidste Stund.

* * *

Christian den Niende er saaledes vokset op i den dansk-tyske Helstat og under Paavirkning af Datidens Aandsliv. Det prægede baade hans Opdragelse og hans Opvækst. Naar visse fanatiske Partigængere senere har villet bebrejde ham, at han var tyskorienteret, var det ganske hen i Vejret. Det var i de Tider, da det at være Tilhænger af

Helstaten af Modstanderne blev gjort identisk med at være tysksindet. Nu ved vi fra mange Sider, at Kong Christian først og fremmest var besjælet af en usvigelig Loyalitet mod sit Fædreland.

Da han, der 1842 var blevet formælet med Prinsesse Louise, Datter af Landgrev Vilhelm af Hessen-Cassel, der var gift med en Datter af den danske Arveprins Frederik, i Aaret 1853 var blevet udpeget som dansk Tronfølger, blev han i de adelige og højtstaaende Kredse mødt med en vis Kølighed. Lotte Hegewisch gengiver i sine »Erinnerungen früherer Stunden für letzte Stunden« saaledes en ironisk Bemærkning, hans Broder, den fortrinlige Prins Carl, lod falde i Anledning af Christians Ud nævnelse: »Ja, der gute Christian ist doch eigentlich illegitim«. Pastor E. Høyer Møller fortæller i Modsætning heril i »En gammel Feltpræsts Livs- og Krigserindringer«, at Prins Carl, ved en given Lejlighed paa Dansk havde udtalt til ham: »Ja nu skal min Broder være Deres Konge; De kan glæde Dem! Han er en god, en meget god Mand!« Det er jo en helt anden Opfattelse, men Lotte Hegewisch ironiserer videre over Titlen »Prins af Danmark« og fortæller, at man i hendes Kreds kaldte Prins Christian Hamlet. Da Prinsen engang gæstede hendes Hjem, mødte han der Grev Eugen Reventlow. Prinsen gav ham Haanden, men denne sagde ikke et Ord. Det var meget pinligt, skriver Frøken Hegewisch, og man forstaaer, hvorledes Stemningen har været i de Kredse i Aarene efter Trearskrigen. Situationen understreges yderligere ved en af Frøkenens Bemærkninger, der kort og godt siger: Prins Christian er forfaldet til »dem Dänisch werden« med alle sine Børn.

Naar Prinsen saaledes har maattet dølge ondt for sin loyale Holdning over for sit Fædreland, kan man forstaa, at den Mistillid, han til at begynde med blev Genstand for fra visse Sider, maa have smertet ham dybt.

Hans Fader, der 1814 havde ledsaget Frederik den Sjette til Wiener-Kongressen, havde der været forarget over Fyrsternes lave Egennytte og Ringeagt for Folkenes Ret. Han (Hertug Vilhelm) regnede sig selv for »egentlig dansk«, men han havde alligevel givet sine Børn en udelukkende

tysk Opdragelse. Sønnen Hertug Carl, der var gift med Frederik den Sjettes Datter og var dansk Officer, sluttede sig 1848 til Oprøret. Det samme var Tilfældet for et Par af hans Sønners Vedkommende. Kun Christian, der dengang endnu ikke var udset til dansk Tronfølger, og Vilhelm, der gik i østrigsk Tjeneste, holdt sig fjernt fra denne Bevægelse.

Man ser altsaa, at den unge Prins havde taget et Standpunkt, og det var et dansk Standpunkt. Som det gik ham, gik det ogsaa andre i adelige Kredse. Det var, som Fyrst Bülow skriver i sine »Denkwürdigkeiten«: »Endnu i den anden Halvdel af det 19. Aarhundrede fulgte i den holstenske Adel tit i den samme Familie nogle den slesvig-holstenske Fane og nogle Dannebrog«. Bülow fortæller videre, at Bismarck altid var kommet godt ud af det med de tidligere Tilhængere af Helstats-Ideen, medens han nærede Antipati overfor det halvliberale »Augustenborgerri«. Fyrst Bülows egen Bedstemoder, der var født Baudissin, forblev, skriver han, til sin Død 1874 »en Datter af den gamle Tid: stræng legitimistisk, dybt troende, afvisende over for alle Fornyetser, uden Forstaaelse for Nationalisme og nationalistisk Tankegang, fuld af Mistillid, ja, Utaalsomhed overfor en liberal Verdensanskuelse«. Efter hendes Opfattelse skulde den danske Helstat opretholdes, og den Tilstand, som indførtes ved Christian den Førstes Tronbestigelse, da han samtidig blev Hertug over Slesvig og Holsten, skulde vare ved. Saa mærkeligt det lyder, stod hendes tre Brødre i den slesvig-holstenske Lejr. En af dem kæmpede endog som General ved Dybbøl, Fredericia og Isted paa Slesvig-Holstenernes Side.

*

*

*

Paavisningen af, at der saaledes toges Standpunkt, er vigtig ved Bedømmelsen af den folkelige Udvikling i Sønderjylland. Mange har søgt en antagelig Forklaring paa, hvad det »slesvigske« egentlig var. Man har ment, at den særslesvigske Følelse før 1864 var et Resultat af den lange administrative Adskillelse mellem Kongeriget og Sønderjylland og af Overklassens tyske Dannelse. Men det er ikke rigtigt. Det saakaldte »slesvigske« er kort og godt en Overlevering fra Helstatens Dage, ligeegyldigt

om det er med dansk eller tysk Betoning. Begge Kategorier findes, men de er af samme Oprindelse: den gamle danske Helstat. Skellet er i de allerfleste Tilfælde skabt af det Standpunkt, der for mange Aar siden mere eller mindre tilfældigt, mere eller mindre i Henhold til personlige eller materielle Interesser, blev taget og med Aarene er blevet til Tradition.

Ser man Udviklingen paa et saadant Grundlag, er der ikke langt til en psykologisk Forstaaelse af, hvorfor Kong Christian føler sig særlig knyttet til Sønderjylland, og hvorfor den sønderjydske Befolkning, og det gælder i det væsentlige begge nationale Lejre, føler sig paa en særlig Maade beslægtet med den danske Konge. Holger Andersen har paa en rammende Maade givet Udtryk for den samme Opfattelse, naar han i Bogen om Christian X skriver: »Intetsteds og ingensinde har Kongens lykkelige Evne til at gøre sig til eet med sit Folk givet sig saa stærke og talende Udtryk, som her i de sønderjydske Landsdele. Dette traadte os alle paa en uforglemmelig Maade i Møde i 1920, og det har gentaget sig Gang efter Gang under Hans Majestæts aarlige Besøg dernede. Det er Følelsen for hans Slægt og dens Traditioner, den dybt i hans Sjæl forankrede Bevidsthed om, at Slægten er groet og vokset sammen med Slesvigs Land, der danner Baggrunden for Kongens Færd i Sønderjylland. Og denne Følelse modsvares af de danske Slesvigeres Indstilling over for Kongehuset.«

Christian den Niende og hans Sønner og Døtre glemte aldrig, at deres Slægt var knyttet til Sønderjylland med stærke Baand, og da vor nuværende Konge i 1920 for første Gang befandt sig paa sønderjydske Grund, var noget af det første han sagde i Svaret paa den Velkomst, der lød til ham: »Jeg vilde ønske, at det var min Bedstefader og min Fader, der holdt her i mit Sted«.

Som nævnt rejste der sig i Landet til en Begyndelse en vis Mistillid imod Christian den Niende i Tiden efter hans Tronbestigelse, dels dikteret af misforstaaede nationale Følelser, dels og mest af politisk Oprindelse. Noget saadant er dog aldrig kommet til Orde i Sønderjylland. Her

stod man i et særligt Forhold til Kongen. Her havde han opholdt sig ved Hæren, først ved Dannevirke og Mysunde, senere paa Dybbøl, hvor han besøgte Soldaterne i Skanserne. Da han senere aflagde et Besøg hos Borgmester Finsen i Sønderborg, samlede danske Jenser udenfor Huset og raabte Hurra for ham.

Allermest kom Sønderjydernes Kærlighed til deres Konge dog til Udtryk paa hans Fødselsdag, den 8. April. Det blev nu og da af de preussiske Myndigheder betragtet som Demonstration, og da Medlemmer af Frederiksklubben i Aabenraa det første Aar efter Sønderjyllands Afstaaelse fejrede Kongens Fødselsdag, blev de arresterede. Men Sønderjyderne vilde ikke lade sig afholde fra at tilkendegive deres Vedhængen ved det danske Kongehus. Den 8. April om Aftenen lyste der overalt i Nordslesvig Blus fra højtliggende Steder. Fra Baal til Baal kastedes Ildskæret med Budskab om Befolkningens Trofasthed.

Det kunde hænde, at Folk Nord for den daværende Grænse blev opskræmt af det røde Skær paa den sydlige Himmel, men naar de saa besindede sig paa Datoen, blev de hurtigt klar over, hvad der var paa Færde: Det var Sønderjyderne, der blussede for Kongen!

Der findes adskillige Vidnesbyrd om, hvad der laa til Grund for denne Indstilling. Efter den ulykkelige Udgang af Krigen 1864 sattes der en Adresse til Civilkommissærerne i Gang, i hvilken det hed: »Den nordslesvigske Befolkning er og har altid været dansk i sin inderste Rod og stedse været besjælet af inderlig Hengivenhed imod det danske Kongehus og Fædreland. . .« Og i et Bønskrift til Christian den Niende, som der i al Hemmelighed var samlet Underskrifter til, tolkede Beboere i Haderslev Vesteramt deres Følelser paa følgende Maade: »Har det end holdt haardt for mange af os at gøre os fortrolige med Slesvigs Deling, saa dog meget hellere den, end at vi skulle overgives i Tyskernes Vold.«

Eller den Adresse, en Deputation fra Landsdelens forskellige Egne den 7. December 1864 i Kolding overrakte Kong Christian den Niende, som i det væsentlige havde følgende Ordlyd:

»Begivenhedernes Magt har adskilt, hvad der gennem Aarhundreder har været forenet. Brødre er revet fra Brødre. Deres Majestæts Krone har mistet en Juvel, hvis Bevarelse har kostet Tusinders Blod. . . Vi staar alene, kender ikke vor Fremtids Skæbne. Gerne vil vi dvæle ved Fortidens Minder, ved den lange Række Aar, vi har boet under danske Kongers milde Scepter. Lykke har vekslet med Ulykke, men i Glæden som i Sorgen har vi vendt Blikket mod Tronen. . . Skulde det komme dertil, at Befolkningens Ønske skulde faa nogen Betydning ved vor Skæbnes endelige Afgørelse, da beder vi trøstig Deres Majestæt være overbevist om, at det skal vise sig, at Kærligheden til vort gamle Fædreland har dybe Rødder i den slesvigske Befolknings Hjerter.«

Og da dette Haab gik i Opfyldelse, og da Gaardejer P. J. Refshauge bød Christian den Tiende Velkommen til det genvundne Land, kunde han med Føje og Stolthed henvise til hine Ord. I Troskab, sagde han, har Befolkningen ventet paa og længtes efter denne Dag, og Folkfantasien har udmalet sig Danmarks Konges Færd gennem Sønderjylland i de skønneste Billeder. Hvor Deres Majestæt kommer frem, skal vort Flag vaje, og Folket vil møde i Tusinder for at hylde og tiljuble Deres Majestæt det mest begejstrede Velkommen. Thi Kærligheden til vort Flag, vort Folk, vort Fædreland er stærk og levende i Sønderjylland, og intet Steds i Danmark er Ærbødigheden og Hengivenheden for Danmarks Konge og hans Hus større end her i Sønderjylland. 56 Aars Fremmedherredømme har ikke formaaet at udslette disse Følelser i vore Hjerter. Vi vidste altid, og tør i Dag udtale vor Taknemmelighed for, at Danmarks Kongehus aldrig glemte eller opgav Sønderjylland.

Det var som om disse Ord knyttede sig til Slutningsordene i det kongelige aabne Brev af 9. Juli 1920: Gennem lange Trængselens Aar har de danske Sønderjyder længtes hjem. Det er vort og alle Danskes Ønske, at der med Genforeningen skal oprinde en Tid for vort gamle Grænseland, hvor en Styrelse, der agter alles Ret, vil mildne aarhundredgamle Modsætninger, og hvor alle dan-

ske Borgere vil kunne samles i Arbejdet for det fælles Fædrelands Lykke og Fremgang.

Da Monrad Natten til den 4. Februar 1864 opsøgte Kong Christian den Niende paa Gottorp for at bevæge ham til at rejse Nord paa, saa han at Kongen havde et nyt Testamente liggende paa et Bord ved Siden af sin Felt-seng. I det Statsraadmøde, der gik forud for Udstedelsen af det aabne Brev, opfordrede Kong Christian den Tiende, efter først at have dvælet ved Minderne fra sin Bedstefaders og Faders Dage, Ministrene til sammen med sig at udtale et »Gud bevare Danmark!«

* * *

Mærkeligt stærke Baand knytter Kongehuset til den danske Befolkning, og de knyttedes endnu stærkere hin 10. Juli 1920, da det store, skønne Folkeeventyr viste sig for Tusinders Øjne og greb deres Sind og Hjerte. Den Dag, da Kong Christian den Tiende, fulgt af Dronningen, af sine Sønner og Medlemmer af det kongelige Hus, paa den hvide Hest red ind i Sønderjylland. Det var den festligste Stund, vort Slægtled og mange Slægtled før det har oplevet. Det skete, som Henrik Pontoppidan sang i Forventningens Øjeblik:

Det sker, hvad som et Drømmesyn
har straalet for vor Tanke!

For dem, der oplevede det, er der intet, der kan for-dunkle disse straalende Minder eller fjerne Glansen fra det Eventyrbillede, de saa og oplevede med alle Sanser. Det var ikke et Skuespil, men storslaaet gribende Virkelighed. Mens Sønderjyderne stod og ventede foran den store Æresport kom der lige som en Iling af Bevægelse ovre fra den anden Side det gamle Skel. Og saa pludselig skete det: Kongen red, baaret af den skønne hvide Ganger, ind gennem Æresporten, og bag ham holdt Vognen med Dronningen og det øvrige kongelige Følge. En brusende Flod af Hurraraab og snart efter Kongesangen, der baaret af en vældig Bølge strømmede ind imod ham. Det trak i hans Ansigt, da han dybt grebet af Øjeblikkets Alvor blottede Hovedet. Kongen græd. Saaledes som en Mand maa græde i sit Livs største Stund.

Og da Refshauge saa havde afsluttet sin Tale, løftede Kongen sin Røst. Den klang ud over de befolkede Marker langs den brede Kongevej:

»Min første Hilsen til Sønderjyderne skal være: Velkommen hjem! Og Tak for trofast Kærlighed mod vort gamle Fædreland!«

Det var Genforeningens mest gribende og bevægede Øjeblik.

Da Kongen kort efter tog den lille Pige op til sig paa Hesten, følte han det — efter hvad han selv senere udtalte — som om Sønderjylland og gamle Danmark mødtes.

Den Kongefærd vil ingen, der oplevede den, glemme. Den kulminerede ved den store Folkefest paa Dybbøl og endte først efter Besøg i Tønder og paa Tønder-Eggen, Ribe, Askov og Skibelund, hvorfra der fortsattes til Haderslev. Men Dybbøl-Dagen vil blive staaende i Historien som et Minde om det største Konge-Møde, der er afholdt her i Landet. Her stod Tusinder og atter Tusinder Hoved ved Hoved, Unge og Gamle, Sønderjyder og Nørrejyder, Fynbo og Sjællandsfar, Folk fra alle Egne af Landet. Det ganske Folk var stævnet til Genforening med en lille Befolkningsdel, der efter Krigens trange Aar ikke havde stort mere end Trofasthed og et dansk Sind at bringe.

*

*

*

Der lød uforglemmelige Ord paa Dybbøl Banke. Det gælder ikke mindst Grev Schacks Tale, der var saa jævn i sit Ordvalg, men saa klar og klangfuld i sit Udtryk, født som den var af en hel Befolknings inderligste Følelser, formet som den var af en Mand, der ved, at det ægte og det enkle er det mest fuldkomne. Den Tale kan man læse Gang paa Gang, og hver Gang maa man gribes af dens Kraft og Skønhed:

»Med inderlig Tak vil vi mindes, at hvor Danmarks Konge engang i Nattens Mørke besøgte de til Død og Undergang viede Skanser i en tabt Landsdel, der samles i Dag i Festdagens Glans en dansk Konge af samme Navn med sit Folk for at føre det tilbage til Moderlandet.«

Grev Schack talte videre om Dybbøllærken, der sang over Vang, da Kanontordenen forstummede, om Sønder-

jderne, der nu skulde blive Danske ikke blot af Sind, men ogsaa af Navn. Han udtalte Ønsket om Guds Velsignelse over dem, der ikke kom med hjem til Danmark, og umiddelbart i Tilknytning hertil: »Gud velsigne Dig og dit Hus, Kong Christian! Ja, Gud velsigne Danmark!

Derpaa fulgte den djærve Hyldning:

»Vi skal være Dig gode og trofaste Sønner og Døtre, Danmark. Det lover vi Dig i Dag, og det giver vi Dig Haandslag paa, Kong Christian. Ja, om Kongen samler vi os i denne Stund, den største vor Slægt har oplevet. Naar i svundne Dage Folket havde valgt sin Konge, stævnedede de til Tinge for at hylde ham under aaben Himmel. Den 10. Februar, da vi Sønderjyder stemte os hjem, kaarede vi Kong Christian af Danmark til vor Konge. I Dag løfter vi alle som een vor Konge paa Skjold!«

Ingen vil heller glemme det højtidelige Øjeblik, da Kongen fik overrakt det gamle Flag, det sidste Dannebrog, der i 1864 blev strøget i Sønderborg, og den gamle Veteran, Hans Thomsen fra Sundsmark fremsagde Axel Juels gribende Vers:

Danmarks Konge er vor Konge og i Dag
flyver mod dig fra vor Mast Dit Riges Flag.

Men vi har et andet Flag, vi gemte paa —
i halvt Hundred Aar det ikke Dagen saa.

Nu, da det igen kan vaje stolt og frit,
beder vi vor Konge: Tag det, det er Dit!

Vi har elsket det, mens vore Hjerter led;
Hjerter brast, men ikke deres Kærlighed.

Den fik vore Børn i Arv, og med vort Sprog
har vi givet dem at elske Dannebrog.

Ved dets Dug svor nye Slægter Faneed —
Tag vort gamle Flag, og tag vor Trofasthed!

Det Svar, Kongen gav, var som grebet ud af Øjeblikkets Stemning:

»Jeg modtager Eders Flag og vort Flag, og idet jeg kysser dets gamle Dug kysser jeg Eders Trofasthed. . . Sønderjyder tag ved mig vort Haandslag som Tak for

den Trofasthed, hvormed I gennem de mange trange Aar bevarede Kærligheden til Danmark, vort Sprog og vore fælles Minder. Indtag Eders Sæde iblandt os, hvor Eders Plads saa længe stod tom, og byg i Fællesskab med os Danmarks Fremtid. Gud signe Danmark, Gud signe Eder!«

Ogsaa H. P. Hanssen, der i sin Tale som paa et vældigt Lærred malede Stedets og Egnens Historie, fremhævede Kongehusets nære Forbindelse med Sønderjylland:

»Tung i Sind af mørke Anelser tog Kongen den 22. Marts 1864 paa Dybbøl Banke Afsked med sit haardt omstridte Fædreland. Han saa det ikke mere; men han glemte det aldrig, og han indpodede sin høje Slægt den samme dybe Kærlighed til det tabte Land, den samme faste Tro paa Oprensningens Dag. I Ærbødighed og dyb Taknemmelighed mindes vi i Dag hans Troskab og hans aldrig svigtende Haab om lyse Tider og hans stilfærdige, men overordentlig betydningsfulde Medvirken til, at Dannebrog nu atter vajer over Dybbøl Banke. Ære være Kong Christian den Niendes Minde!«

Forinden Statsminister Neergaard havde udtalt Løftet til vore Landsmænd Syd for Grænsen, at de ikke skulde blive glemt, havde Peter Grau paa den smukkeste Maade talt om dem, der savnedes ved Gildesbordet og opfordret Forsamlingen til at rejse sig dem til Tak og Ære. Men ogsaa han mindedes Kongeslægts særlige Tilknytning til Landsdelen:

»Deres Majestæter Kongen, Dronningen, Enkedronningen og det ganske kongelige Hus er i Dag til Fest med den Befolkning, hvis Adskillelse fra Danmark var Deres Majestæts Bedstefader, Kong Christian den Niendes Smerdens Minde, et Tab, som aldrig blev forvundet. Den Konge, som i sin Alderdom sendte Bud herved: »Sig dem, at jeg beder for dem hver Aften!« Nu har Sønnesønnen atter taget dansk Land og Befolkning i Besiddelse, og vi har med Jubel hilst og hyldet Deres Majestæt Kong Christian den Tiende og hans Slægt.«

Og i den Hilsen, »Flensborg Avis« bragte Kongen paa Genforeningsdagen, gaves der Udtryk for lignende Tanker:

»Fra Fædrene har han (Kongen) arvet Kærligheden til

sin Slægts Vugge. Under Krigen og i de halvandet Aar efter den har han levet i Spænding og Haab og Frygt som vi. Det var ogsaa hans Tanke, at der skulde være Plads i Hjemmet for alle Danske. De Slesvigere, der har haft Lejlighed til at hilse paa hans Moder, Enkedronningen, har hos hende mødt den samme Forstaaelse og Hjertevarme. Og om de graanede Kongedøtre, der i sin Tid sad paa Verdensrigers Troner, ved vi at deres Hjerte har banket for os, og at faa har sørget som de. Ogsaa Kongens Søkende har levet med i den sønderjydske Sag.«

* * *

Aar efter Aar har Kongen og Dronningen, ofte ogsaa ledsaget af Kronprinsen og Kronprinsessen eller andre Medlemmer af det kongelige Hus, aflagt Besøg i de sønderjydske Landsdele. Og der er i Aarenes Løb knyttet saa stærke Baand mellem Kongehuset og den sønderjydske Befolkning, at det ikke er en Overdrivelse at hævde, at ingen tidligere dansk Kongefamilie har haft saa nær Tilknytning til Landsdelen som den nuværende. Dertil har ogsaa i høj Grad Kronprinsparrets Sommerophold paa Graasten Slot bidraget. Paa deres Besøg har Majestæterne med Følge saa at sige gæstet hvert Sogn og hver Landsby. Ved en saadan Lejlighed vajer Flagene ved Havne og i Gader, ved Gaard og Hus. Foran hver Landsby, de høje Gæster passerer, er der som Regel rejst Æresporte med Flag og Velkomsthilsen, og foran Kirken eller paa Stedets gamle Grandeplass er Beboerne samlet med Sognepræst og Ombudsmænd i Spidsen. I de første Aar gav ogsaa de gamle Veteraner Møde, men nu er der ingen flere tilbage. Saa lige til er Forbindelsen mellem Folk og Drot. Det er synligt nok en Glæde for Kongen saaledes at færdes blandt sine Undersaatter og at tale med dem om Forholdene i Sognet eller om personlige Anliggender. Mere end en Gang har man maattet forbavses over hans forbløffende Evne til at huske Folk, han tidligere har mødt, eller et Spørgsmaal, han tidligere har drøftet med dem.

Man har set Kongen som Deltager i et Kaffebord i Sognets Forsamlingshus. Man har set ham aflægge Besøg hos gamle Mennesker i deres smaa Stuer. Og Bør-

nene har hver Gang faaet et usvigeligt Indtryk af, at Kongen er deres Ven. Det er ogsaa haendt, at han har sat sig paa Skolebænken som Deltager i Undervisningen. Gang paa Gang har Kongen ogsaa givet Udtryk for sin Medfølelse med de Saar, Verdenskrigen 1914-18 slog i Landsdelen. Rundt omkring i Sognene mindes den Alvor, der præger hans Ansigt, naar han med blottet Hoved bøjer sig ned foran Mindestenen for de Faldne og nedlægger sin Blomsterhilsen. Ogsaa denne ærbødige Handling er et Bevis paa Samhørighed mellem Konge, Land og Befolkning.

Fra første Færd har der ogsaa hersket god Forstaaelse mellem Kongen og det tyske Mindretal. Fra den Side har man altid vist den danske Konge den største Ærbødighed. Ved Kongens første Besøg i Landsdelen afgav tysksindede Byraadsrepræsentanter i Haderslev og Tønder Loyalitetserklæringer, og Kongen takkede dem, fordi de var kommet tilstede samt forsikrede dem om, at der under hans Styre vilde blive givet alle folkelige Friheder, der kunde gives indenfor Lovens Rammer. »Naar De vil holde Dem indenfor Grænserne af dansk Lov og Ret«, tilføjede han, »vil De altid finde Forstaaelse hos mig«. Et stærkt Indtryk gjorde det ogsaa hint Aar, da Kongen ved et Besøg ved Mindesmærket for Haderslevs dansk-sindede Faldne i Verdenskrigen, delte sin Blomsterbuket i to og derefter begav sig over til det tyske Mindesmærke paa Klosterkirkegaarden for ogsaa at nedlægge Blomster der. Denne Handlemaade viste uden Ord Kongens Sindelag overfor Mindretallet.

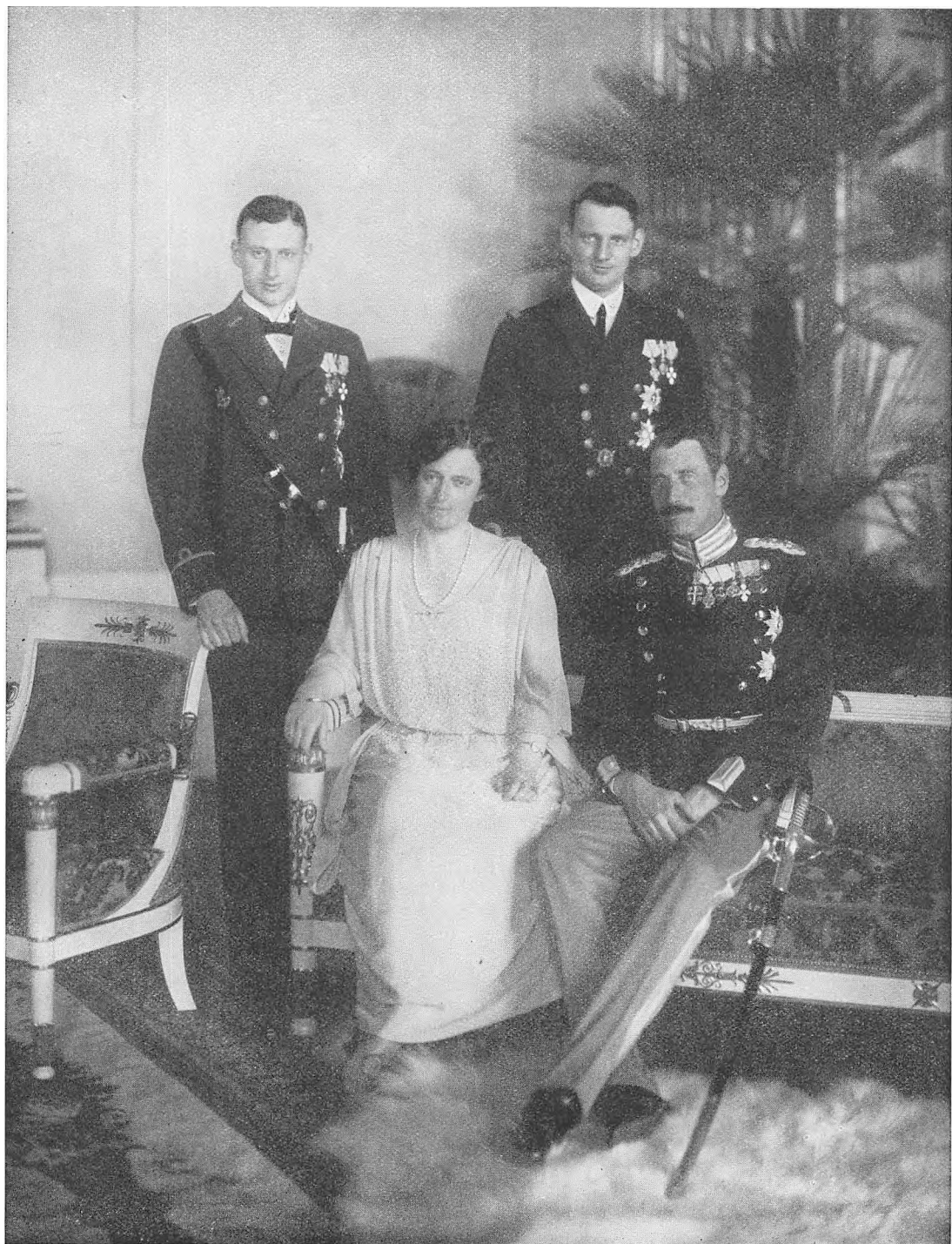
Det er rigtigt, at Kong Christian, som der er skrevet, har prøvet at følge Udviklingen i Grænselandet i stort som i smaat, og med sit sikre, ofte geniale Instinkt forstaar han klart dansk, at virke samlende, saa alle Sønderjyder ser op til ham. Hans Forstaaelse for sønderjydske Forhold, skrev nu afdøde Direktør Hammerich i Anledning af Kongens Regeringsjubilæum, skyldes et sikkert ansvarsbevidst Sind, inderliggjort ved en længe groet Kærlighed til Landsdelen og dens Befolkning som Helhed.

Da Kongeparret 1920 vendte hjem fra Genforenings-

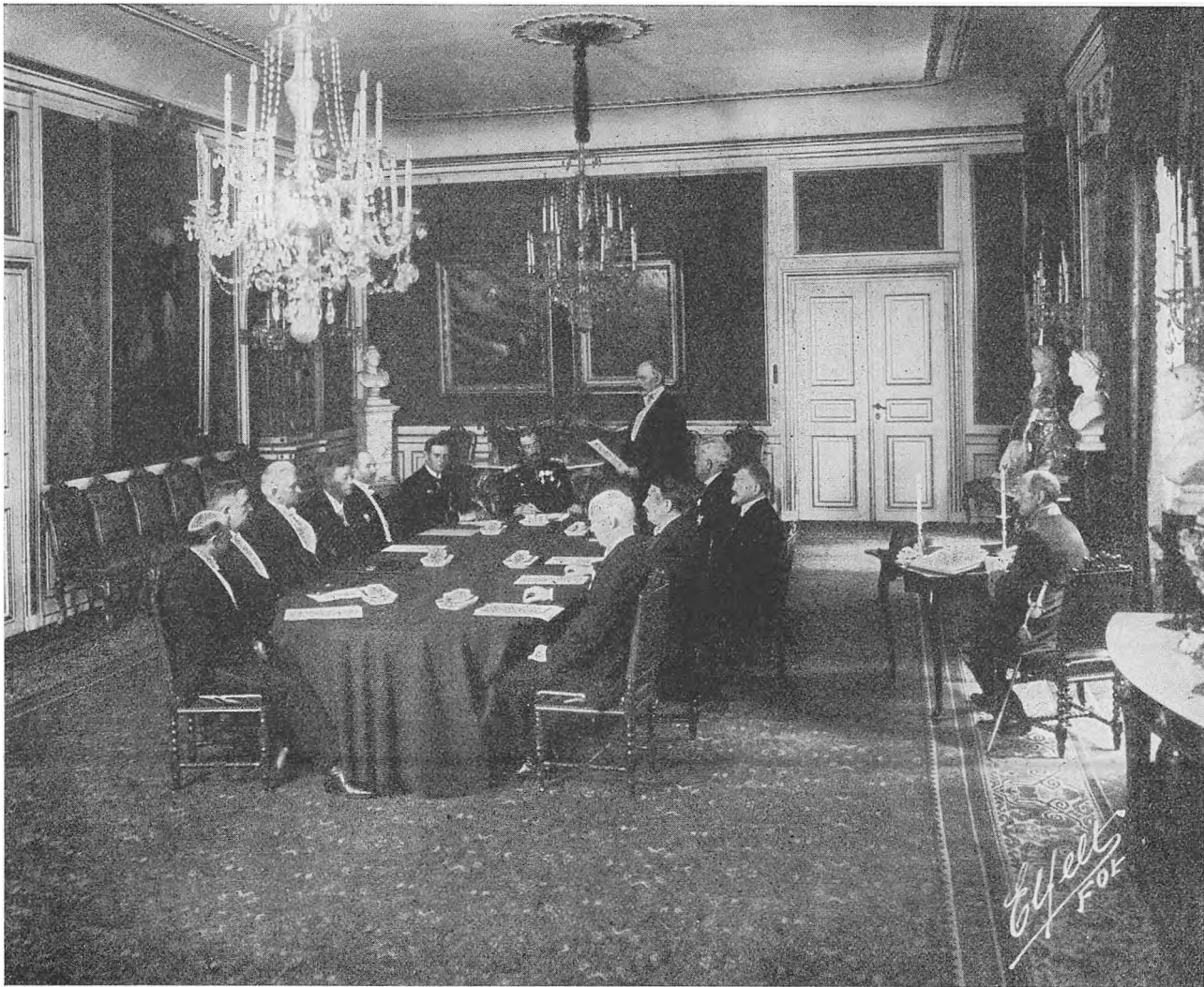
festlighederne i de sønderjydske Landsdele og med Jubel blev modtaget af store Menneskeskarer, holdt Kongen fra Residenspalæets Balkon en Tale, i hvilken han betegnede det som et godt Varsel at se den Samfølelse, der havde sammènknnyttet alle Danske. Det var et Tegn paa, at der var Forstaaelse for de historiske Dages Oplevelse. Nu, 22 Aar efter denne store nationale Oplevelse er Varslet blevet til en saa godt som fuldbyrdet Samling under de alvorligste Begivenheder, Verden har oplevet. Det danske Folk har først og fremmest samlet sig om sin Konge, og der er skabt et Tillidsforhold mellem Konge og Folk, som ogsaa varsler godt for Fremtiden. Kong Christian den Tiende blev 1920 Symbolet paa Genforeningen mellem Sønderjyderne og de øvrige Danske. Dens endelige Fuldbyrdelse vil finde Sted, naar hele Folket vil bygge paa Samlingen om Landets Konge ogsaa ud over Nødens og Farens Stund.

I den Forstand er Forholdet mellem Kongen og Sønderjylland et smukt Forbillede.

M. S. Kauphøener

Et Billede af den kongelige Familie i Genforeningsaaret 1920.

Det historiske Statsraads-
møde d. 9. Juli 1920, efter
hvilket Loven om Indlem-
melsen af de sønderjydske
Landsdele blev offentlig-
gjort. Fra venstre ved Bor-
det: Ministrene Tyge Rothe,
Svenning Rytter, Jakob Ap-
pel, Klaus Berntsen, Harald
Scavenius, Hs. Kgl. Højhed
Kronprinsen, Hans Maje-
stæt Kongen, Statsminister
Niels Neergaard, Ministre-
ne J. C. Christensen, Sigurd
Berg, M. Slebsager og Th.
Madsen-Mygdal.

Hans Majestæt Kongen ved Frederikshøj Kro, kort før han passerede den gamle Grænse paa det historiske Ridt ind i det genvundne Land.

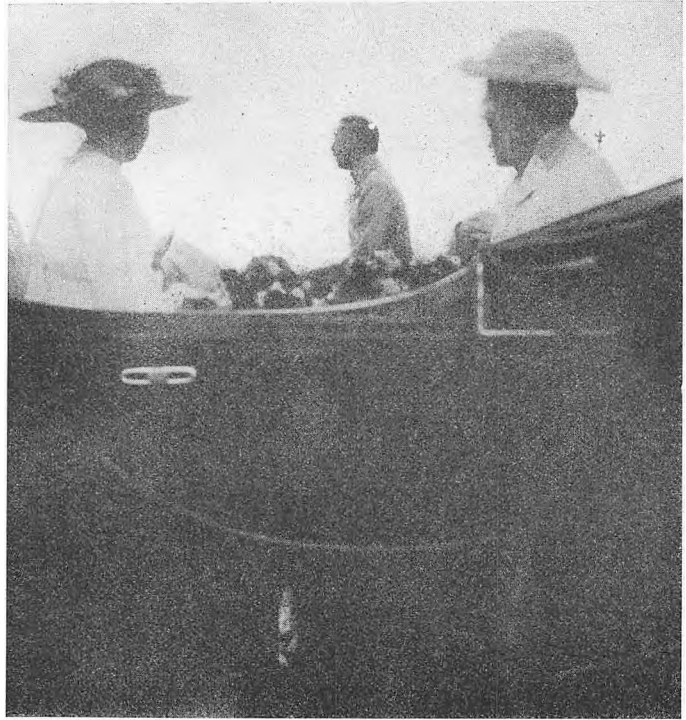

Endnu et Billede af Kongens Ridt, før Grænsen passeredes. Bag Kongen paa den hvide Hest ses Kronprins Frederik og Prins Knud, ligeledes til Hest, og bag dem Vognen med Hds. Majestæt Dronningen.

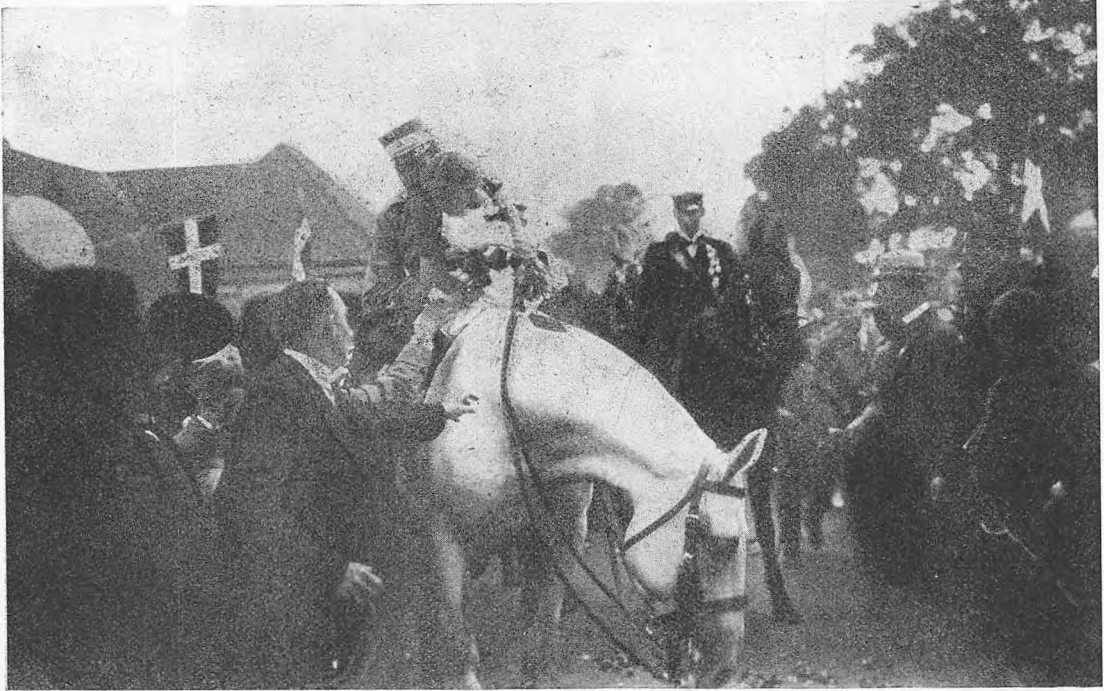
Kong Christian for første Gang paa sønderjysk Grund. Han har standset sin hvide Ganger og dybt bevæget blottet sit Hovede, før han drejede ind mod Talerstolen, hvorfra Gaardejer P. J. Refshauge bød ham Sønderjydernes Velkommen, og hvorefter Kongen bød den sønderjyske Befolkning sit kraftige og klangfulde Velkommen hjem.

Her er et Billede af Vognen med Dronningen og Prinsesserne Thyra og Dagmar. Bag den ses Kongen, der i sin Tale takkede Sønderjyderne for deres Trofasthed og Kærlighed mod det gamle danske Fædreland.

Endnu et Billede af Vognen med Dronningen og Prinsesserne under Kongens Tale. Ved Siden af Vognen Kronprinsen, og bag Vognen holder Prins Georg af Grækenland.

Kongen paa Vej mod Christiansfeld, efter den første Velkomst-Højtidelighed.

Eventyret fortsættes. Kongen løfter den lille sønderjydske Pige op til sig paa den hvide Hest, Kongen kysede hende, og hun lagde tillidsfuldt Armene omkring hans Hals.

Ved Christiansfeld var der atter rejst en prægtig Æresport, i hvis Søjler to unge sønderjydske Piger i Nationaldragt havde taget Plads. Paa begge Sider af Vejen stod unge Piger fra By og Egn med Blomster.

Kongen hilser paa en af de unge Piger i Æresporten.
Kongen rider hilsende og smilende ind i Christiansfeld.

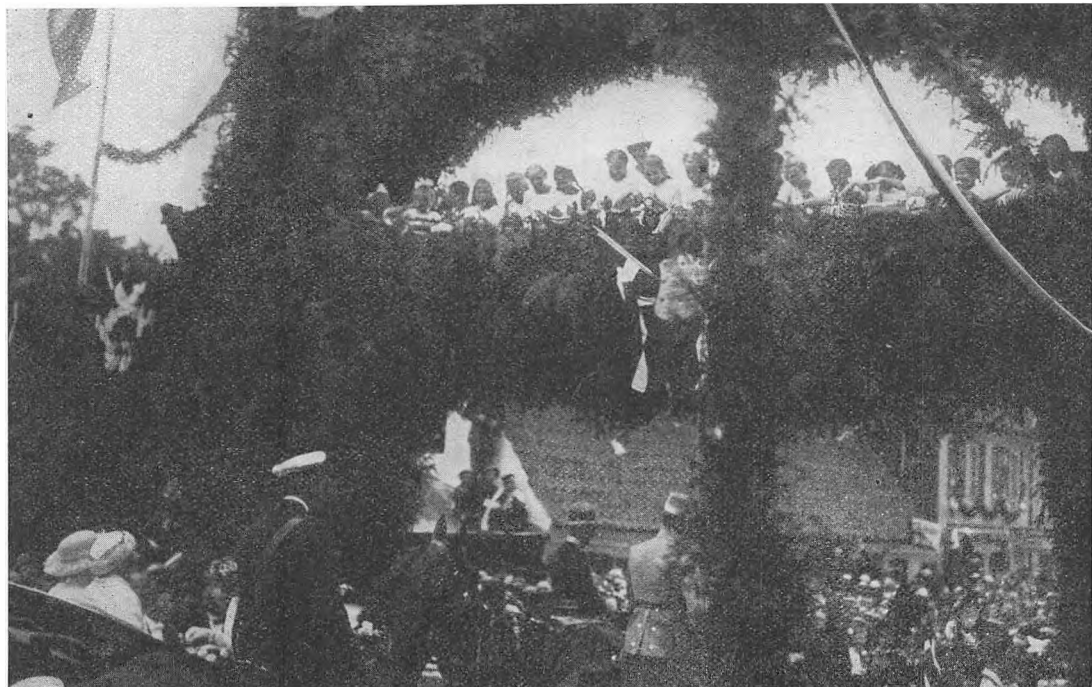
I Tyrstrup Kirke overværede Kongen en kort Andagt. Provst Nissen lyste Velsignelsen, og et Kor sang »Kongernes Konge«. Uden for Kirken hilste Kongen paa gamle Veteraner. Til Højre for ham ses Prins Harald, Prins Georg af Grækenland, Kronprinsen, Dronningen, Prins Knud, og i Forgrunden Provst Nissen fra Gammel Haderslev.

Kongen rider ind over Gammelting i Haderslev. Til Venstre skimtes Købmand A. Hundevadt, nuv. Amtsskolekonsulent Nicolaj Svendsen, Købmand Chr. Adolphsen og nu afdøde Købmand Jens Ogesen.

Kongen rider ind i Haderslev. Paa Billedet holder han foran den store Æresport paa det nuværende Gammelting. Æresporten er bygget som en Balkon, hvor unge Haderslev-Piger havde taget Plads.

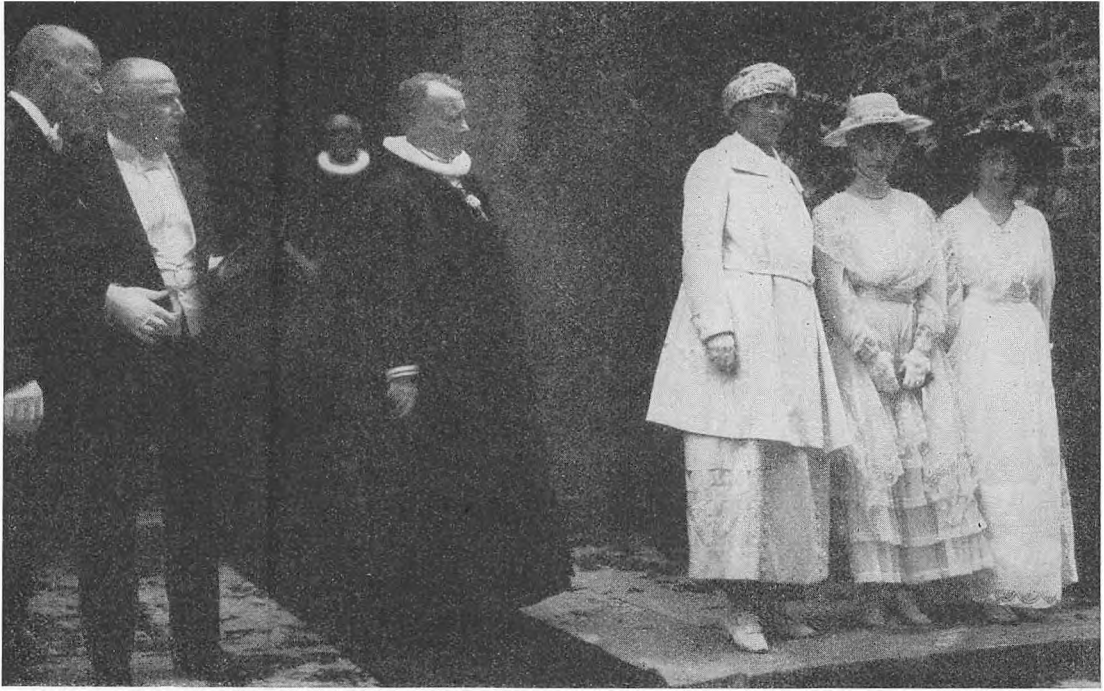

Vognen med Dronningen og Prinsesserne passerer Æresporten.

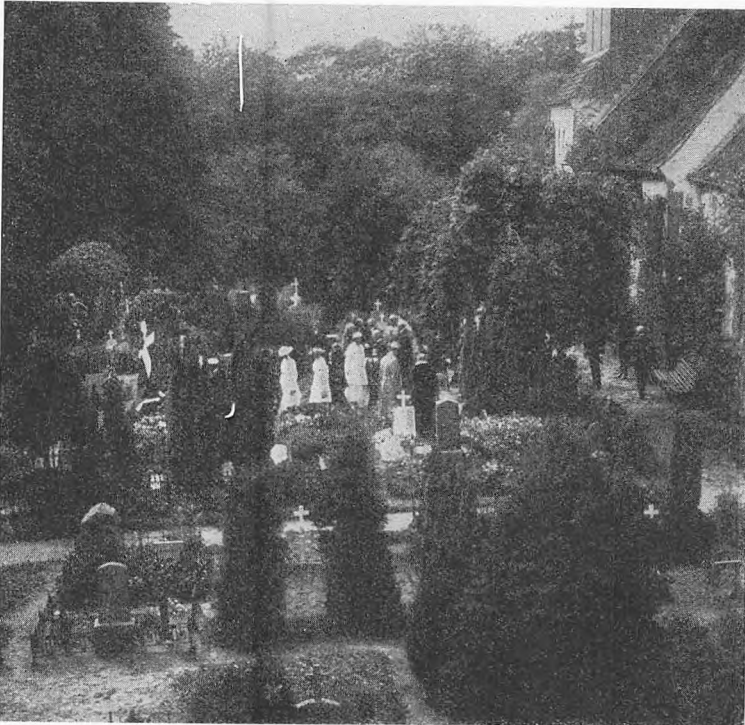
Kongen og hans Følge overværede straks efter Ankomsten til Haderslev en Gudstjeneste i Frue Kirke, hvor Biskop Koch holdt en kort Prædiken. Her ses Folkemængden udenfor Kirken, da Kongen træder ud af Kirkedøren.

Efter de Kongeliges Besøg i Frue Kirke i Haderslev. Paa Kongens venstre Side staar Provsterne Christensen, Tønder, og Nissen, Haderslev, samt Biskop Koch, Ribe. Paa Kongens højre Side Provsterne Nielsen, Ensted, og Gøtzsche, Rødding.

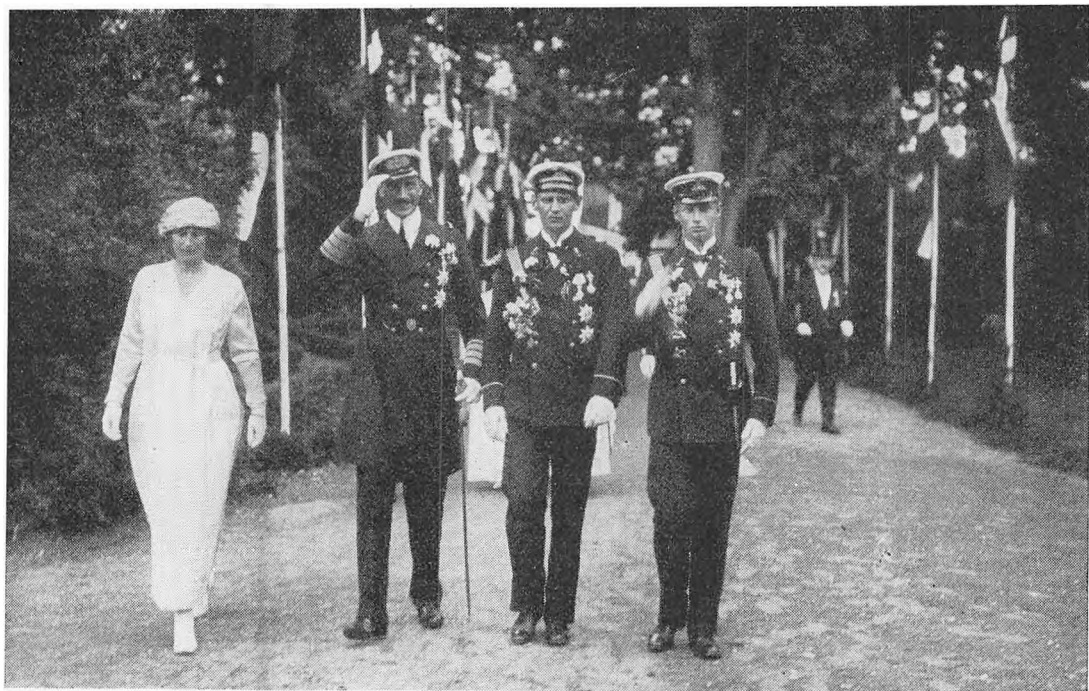
Dronningen og Prinsesserne Thyra og Dagmar foran Frue Kirke. Til Venstre Biskop Koch, Ribe. Yderst til Venstre nu afd. Snedkermester Fr. Adolphsen og nu afd. Direktør Hans Magnussen.

Under Køreturen gennem Byen aflagde Kongen med Følge ogsaa et Besøg paa Gammel Haderslev Kirkegaard.

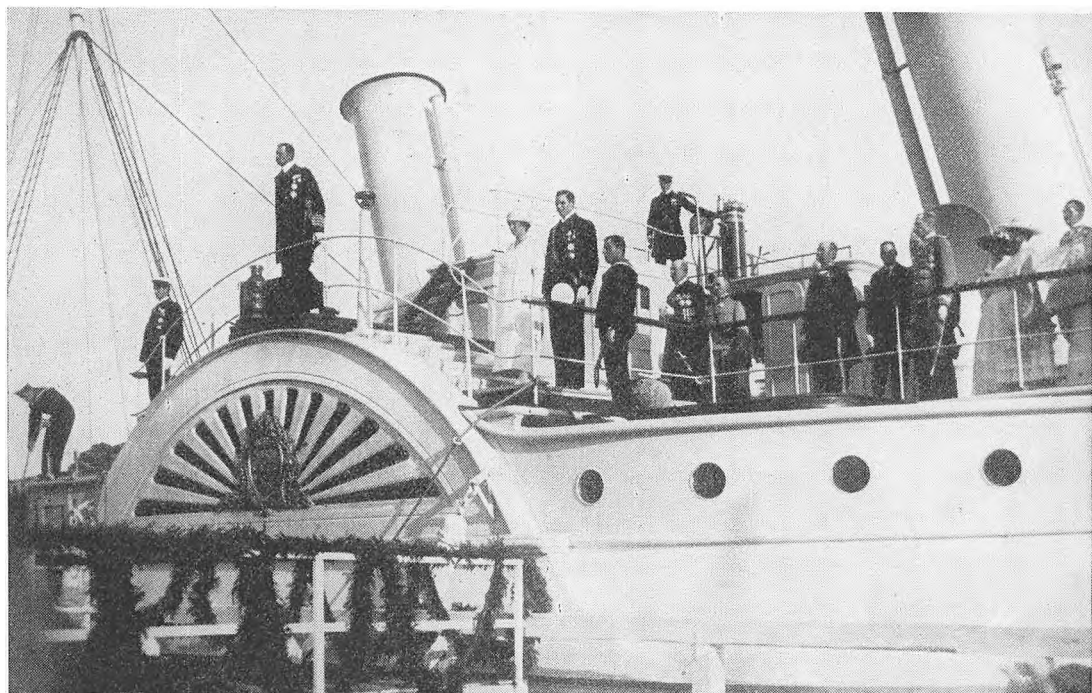

Til Aabenraa kom de kongelige Gæster ad Søvejen, og efter Velkomsthøjtideligheden ved Havnen kørtes til Folkehjem. Her ses Kongefamilien udenfor Danskhedens gamle Højborg.

Den kongelige Familie forlader Følkehjem for at køre til Kirkegaarden, hvor der nedlagdes Kranse paa Frederik Fischers og J. P. Junggreens Grave.

Paa Køreturen gennem Aabenraa By standsede Kongens Vogn foran Raadhuset, hvor Borgmester Holger Fink bød Majestæterne Velkommen. Borgmesteren ses til Højre for Vognen. Bag ham skimtes Byraadsmedlemmerne nu afdøde Hans Callesen og Jens Frost.

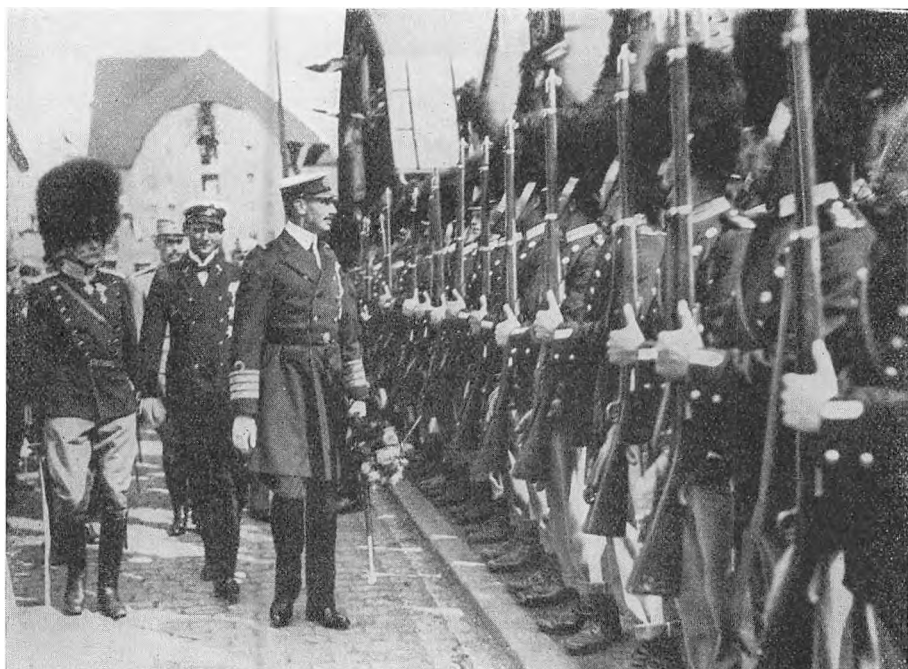

Den 11. Juli 1920 oprandt med høj Himmel og gylden Sommer-sol. Klokken 9 pr. lagde det gamle Kongeskib »Dannebrog« til ved Kajen i Sønderborg Havn. Kongen havde taget Plads paa øverste Dæk, og ved Trappen til dette stod Dronningen, Kronprinsen og Prins Knud. Det var et stort og uforglemmeligt Øjeblik.

Da de Kongelige var steget i Land, blev de budt Velkommen af Fabrikant Knarhøj. »Et lykkeligt Folk staar her ved Allsund«, sagde han. »Denne Velkomsthilsen er et længe slumrende Hjerteønske«.

Kongen passer
 Fronten af det
 stillede Æresk
 pagni af danske
 anterister.

Ogsaa Livgarden var i Dagens Anledning kommet til Sønderborg.
 Her ses Kongen passere Kompagniets Front, mønstrrende de høje
 flotte Karles Holdning.

Det var Danmarks store Dag, og paa Soldaterforeningernes høje Flagmast ved Dybbøl Mølle hejstes det store Flag, som var skænket af Dansk-Amerikanerne. Det gik til Tops i det Øjeblik, Kongen kørte forbi.

Men det var paa Dybbøl Hovedbegivenheden, Sønderjydernes store Møde med Landets Konge og hans Slægt fandt Sted. Her ses det store Folketog med Regeringens Medlemmer i Spidsen paa Vej til Festpladsen, fotograferet paa den gamle Pontonbro. Forrest gaar Ministrene Neergaard, Harald Scavenius og Klaus Berntsen.

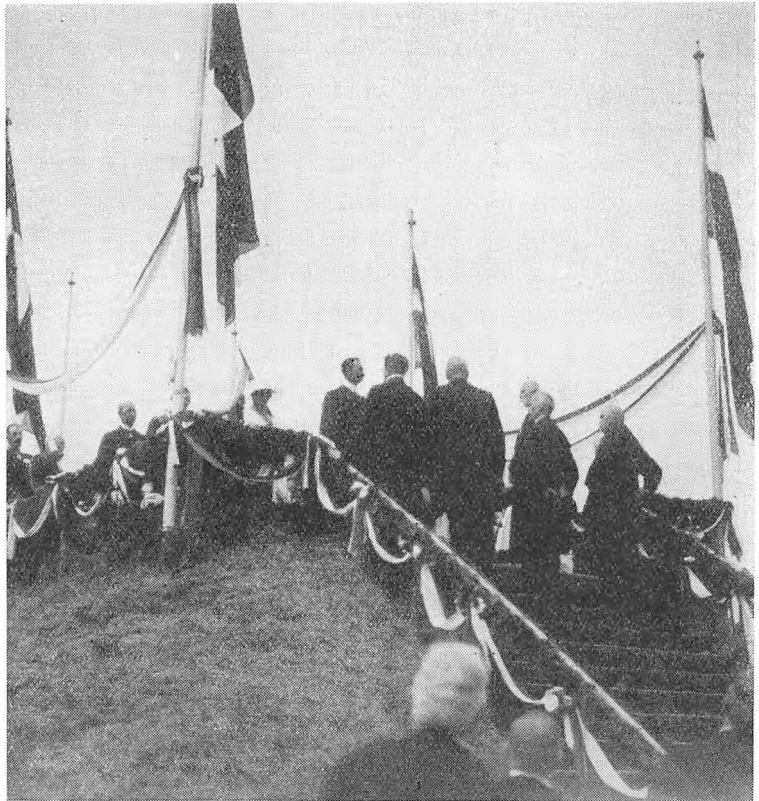
Et Udsnit af den store Folkeskare samlet omkring Kongeskansen.

Kongeparret aflagde 1920 ogsaa et Besøg paa Amtshuset i Tønder og er her fotograferet foran den med Guirlander smykkede Indgang.

Livgarden marcherer op til Festpladsen paa Dybbøl.

En Deputation, bestaaende af Lensgreve Schack, fvh. Landdagsmd. Kloppenborg-Skrumsager, Kaptajn C. C. Fischer, fvh. Landdagsmd. Nis Nissen og Direktør L. Christensen, overrækker Kongen Sønderjydernes Gave: En Gengivelse af Guldhornene.

Den første Tale, der holdtes paa Dybbøl, var Talen for Kongen. Sønderjydernes Hyldning, ved Vælgerfor­eningens Formand, Lens­greve Schack, der sluttede sin berømmelige Tale med Ordene: »I Dag løfte vi alle som een vor Konge paa Skjold; som frie Mænd og Kvinder hylder vi Dan­marks Konge og Dronning, nu ogsaa vor Konge og Dronning.

Det store Øjeblik, da det gamle Flag overrakte Kongen af fire hvidklædte sønderjydske Piger, medens den 85 aarige Veteran, Hans Thomsen fra Sundsmark fremsagde et Digt, skrevet til Lejligheden af Axel Juel.

Kongeparret, Kronprins Frederik og Prins Knud kører tilbage til Sønderborg over Pontonbroen.

Mandag d. 12. Juli kørte Kongeparret og Prinserne i Bil fra Sønderborg til Tønder. Denne Rejse formede sig som et Triumftog. Ved Korsvejen Nord for Flensborg havde en hel Del Danske fra Flensborg taget Opstilling for at faa et Glimt af Kongen at se. Det blev et vemodigt og gribende Møde. Man havde ikke ventet, at det kongelige Vogntog vilde standse og havde derfor medbragt Plakater med Inskriptioner. Paa Billedet ses en af dem: »Danske Flensborgere hilser Danmarks Konge«. Kongen lod imidlertid holde, steg ud og hilste paa flere af dem, der havde givet Møde.

I Tønder blev de Kongelige modtaget paa Torvet, hvor Borgmester Olufsen paa Byraadets og Befolkningens Vegne bød Kongen hjertelig Velkommen og udtrykte Ønsket om, at Tønder under Kongens Forsorg vilde gaa en ny Fremtid i Møde.

Bilen med Kongen, Dronningen og Prinserne kører fulgt af Regeringens Medlemmer og en stor Folkeskare gennem Tønders Gader.

Kongeparret, Kronprinsen og Prins Knud forblev nogle Dage i Sønderjylland, som benyttedes til en Rejse rundt i Landsdelen, inden Hjemrejsen fandt Sted med »Dannebrog« fra Haderslev, hvorefter Prinserne atter meldte sig til Tjeneste paa Krydseren »Hejmdal«. Lørdag Formiddag den 17. Juli ankom Kongeskibet til København, modtaget af store Menneskeskarer. Billedet her viser Bortkørselen, under hvilken Kongeparret var Genstand for begejstrede Ovationer.

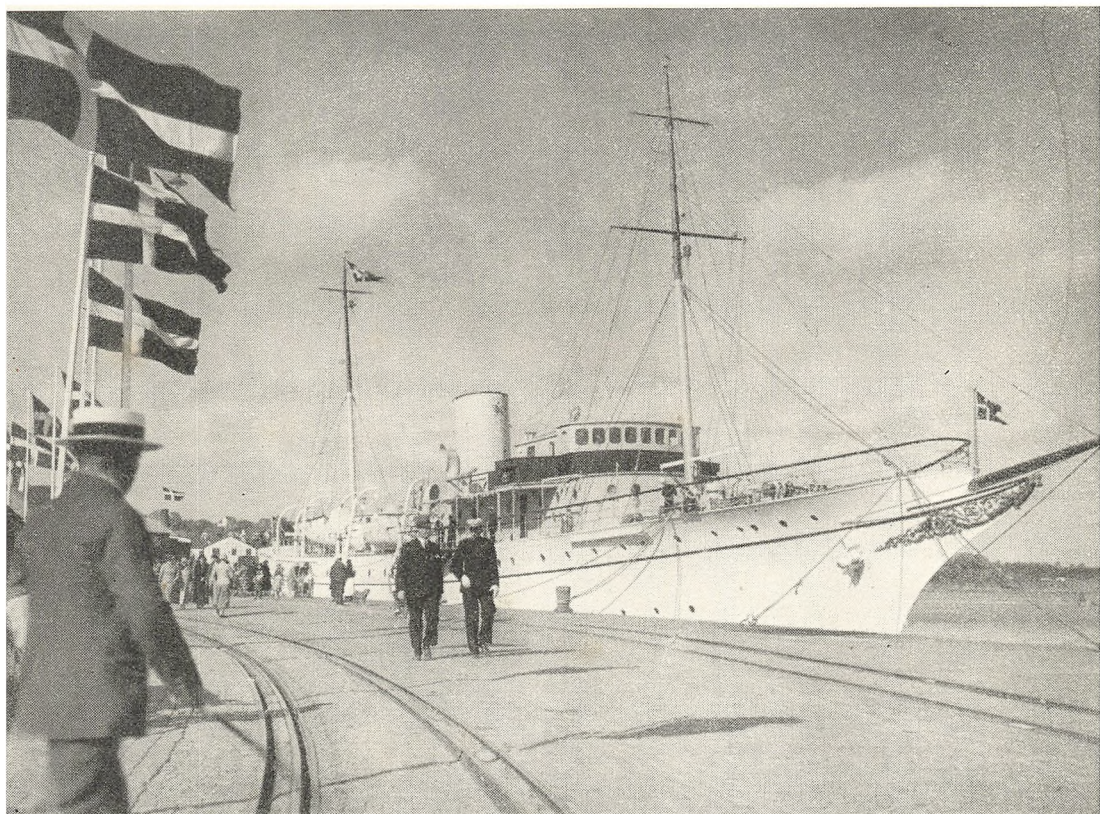
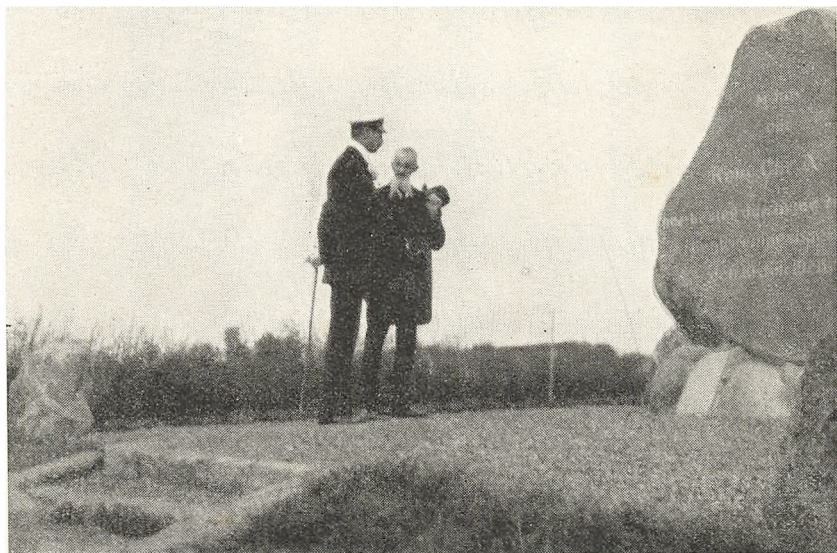

Til Genforeningens Fuldblydelse hører ogsaa de folkevalgte sønderjydske Repræsentanters Indførelse paa Rigsdagen. Det skete i en Trontale ved Rigsdagens Aabning den 5. Oktober 1920. Hans Majestæt Kongen bød i sin Tale den sønderjydske Befolkings Repræsentanter et hjerteligt Velkommen og takkede dem for deres store Trofasthed. Gennem lange og trange Aar, tilføjede han, har min højtelskede Bedstefader og Fader saavel som jeg selv længtes efter denne Dag. Kongen dvælede endvidere med taknemmelig Glæde ved hans første Møde med de danske Sønderjyder og den uforglemmelige Glædesfest. Men, sluttede han, nu er det Arbejdets Dag, som er inde, hvor vi i Fællesskab skal genrejse det genvundne Land efter Krigsaarenes Lidelser og med Agtelse for rodfæstede sønderjydske Ejendommeligheder skabe den størst mulige Ensartethed mellem Forholdene Nord og Syd for Kongeaalen, et Arbejde, under hvilket vi ikke vil glemme Omsorgen for dansk Sprogs og Kulturs Bevarelse hos de Danske, som bor Syd for den nye Grænse. Billedet er taget under Kongens Trontale.

Efter Genforeningen har Kong Christian den Tiende fra Aar til Aar, indtil det hindredes af Krigstidens Forhold, aflagt Besøg i de sønderjydske Landsdele. Han har hvert Aar været ledsaget af Dronningen, som dog i 1923 var forhindret paa Grund af Sygdom. Her er et Billede fra dette Aar, da Kongen ogsaa aflagde Besøg i Tyrstrup Kirke.

Efter Besøget i Tyrstrup Kirke aflagde Kongen et Besøg ved den gamle Grænse ved den Mindesten, der er rejst paa det Sted, hvor Sønderjyderne bød ham det første Velkommen. Her ses han hilse paa Domæneforvalter Refshauge, der i 1920 holdt Velkomsttalen.

Ved samme Lejlighed aflagde Kongen ogsaa et Besøg i Taps ved den Mindesten, der er rejst paa det Sted, hvor Kongen besteg den hvide Hest. Kongen ses her sammen med Proprietær Johansen, Dalhavegaard, paa hvis Mark Stenen er rejst.

Et Billede af det nye, smukke Kongeskib, »Dannebrog«, der ligger fortojet efter en Ankomst til Haderslev Havn.

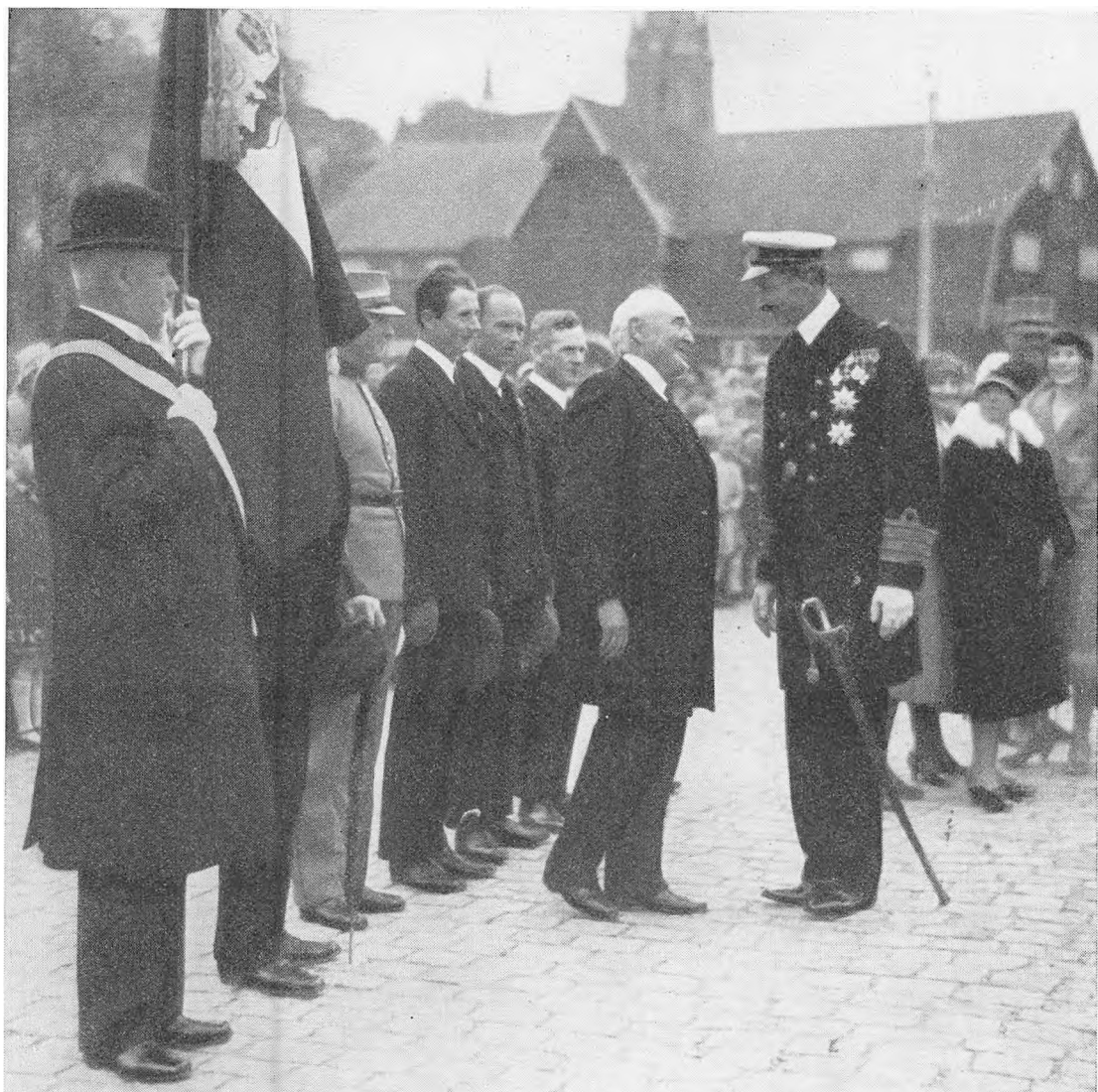
Fra en Modtagelse i Haderslev 1928. Til Højre for Kongen nu afdøde Borgmester L. Christensen.

Et karakteristisk Billede af Kongen i det Øjeblik, han gaar fra Borde ved en Modtagelse, ligeledes i Haderslev Havn. Paa Landgangsbroen ses Dronningen.

Hvert Aar ved Kongemodtagelserne møder ogsaa Haderslev frivillige Brandværn. Her ses Kongen i Samtale med Brandmændene. Bag Kongen nu afdøde Stiftamtmand Haarløv.

Kongen har Gang paa Gang under sine Rejser i Nordslesvig gæstet Christiansfeld og med levende Interesse beset Brødrenehedens Institutioner. Billedet er taget efter et Besøg paa Søsterhuset.

Fra et Besøg i Sønderborg 1931. Kongen i Samtale med For-
manden for den sønderjydske Afdeling af Garderforeningen, den
gamle, stoute Gaardejer Jørgen Schmidt fra Glasergaard i Bevtoft.

I 1931 aflagde Kongen et Besøg i det store Nelligeartneri ved Aabenraa. Ved Siden af Kongens Adjudant ses Gartner Chr. Jacobsen, der har givet en af sine smukkeste Nelliker Dronning Alexandrines Navn.

Der ventes paa Kongeskibets Ankomst til Haderslev. I Forgrunden : Borgmester Andreas Thulstrup, Stiftamtmand Lundbye og Frue, Kongen er gaaet i Land og hilser paa Stiftamtmand Lundbye.

Kongeparret hilser paa de fremmødte ved en Modtagelse i Haderslev. Kongen trykker nu afdøde Rektor, Dr. phil. Karl Mortensen i Haanden. Til Højre for Dronningen Rektor Egebjerg Jensen, og bag Kongen Prinsesse Margaretha.

Ved Modtagelserne i Haderslev giver de danske Forsvarsbrødre altid Møde. Kongen hilser her paa Vælgerforeningens tidligere Sekretær. Gaardejer Martin Simonsen fra Flovt.

Dansksindede sønderjydske Krigsdeltagere, der nu har dannet deres egen Forening, har ved en Modtagelse i Haderslev givet Møde under deres Fane, for at hilse paa Kongen.

Forsvarsbrødrene i Haderslev er mødt med deres Fane ved en Kongemodtagelse.

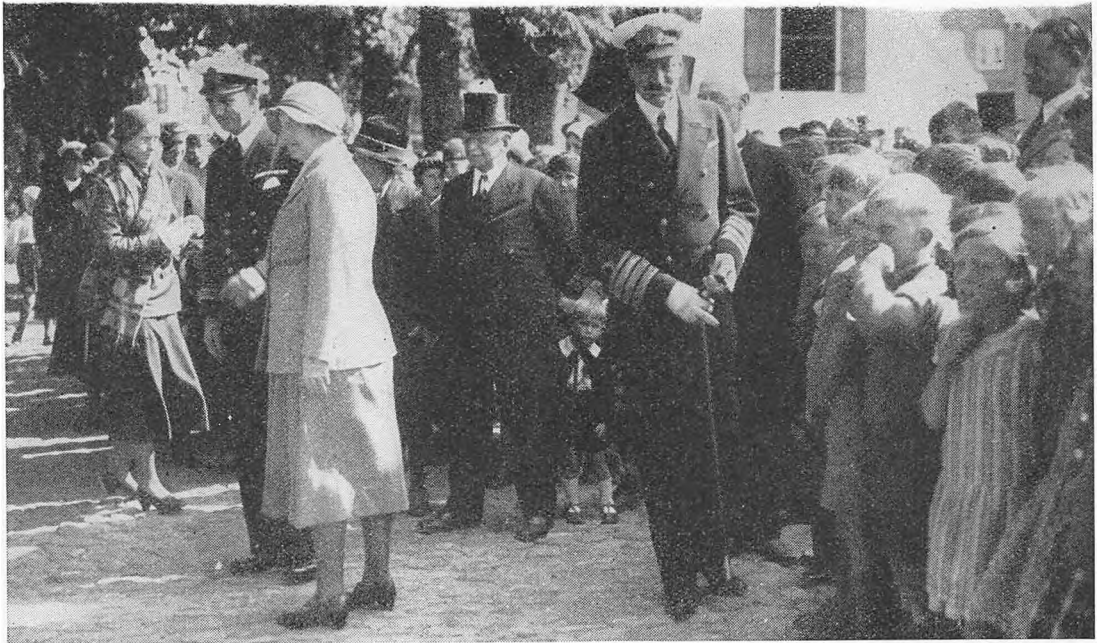

Kongen i Samtale med en Kreds af Skyttebrødre. Ved hans Side, med Ryggen til, staar nu afdøde Grosserer Jens Oggesen.

Fra et Kongebesøg i 1932. Kongen inspicerer en af de sønderjydske Garnisoner og undersøger Stoffet i en af Soldaternes Uniformer.

Fra et Besøg paa Nordborg Kirkegaard 1932. Kongen ses her i Følge med Pastor Lænkholm. Bag Kongen skimtes Dronningen og Fru Pastorinde Lænkholm.

Kongen morer sig hjerteligt over en god Historie. Det er fra Besøget i Nordborg 1932. Kongen har spurgt Aldersrentenyder Hans Fitzen om, hvordan det gaar, og denne svarede frejdigt: »Jov, det gaar, men der er for lidt Peng' til Tobak«. Svaret morede Kongen i den Grad, at han honorerede det med en blank Tokrone.

De kongelige Gæster aflægger et Besøg i Nordborg. Billedet er taget paa Ridepladsen, hvor den lille Flækkes Beboere har givet Møde. Bag Kongen ses Borgmester Petersen.

Dette smukke og gribende Billede er fra Kongens Besøg paa Nordborg Kirkegaard. Da Kongen forlod Kirkegaarden, bemærkede han et Par ældre Kvinder, der i ærbødig Afstand betragtede de høje Besøgende. Straks skraaede han ind over nogle Græspletter og gik hen til de Gamle, der blev meget lykkelige over at faa Lejlighed til at hilse paa Majestæten. Da Kongen forlod dem, udbrød den ene: »Æ Kung hæ trøjt mæ i æ Haend, no tøs æ godt, æ kan dø«.

I Nordborg aflagde Kongen et Besøg ved Mindestenen for de i Verdenskrigen faldne og nedlagde Blomster ved Stenens Fod.

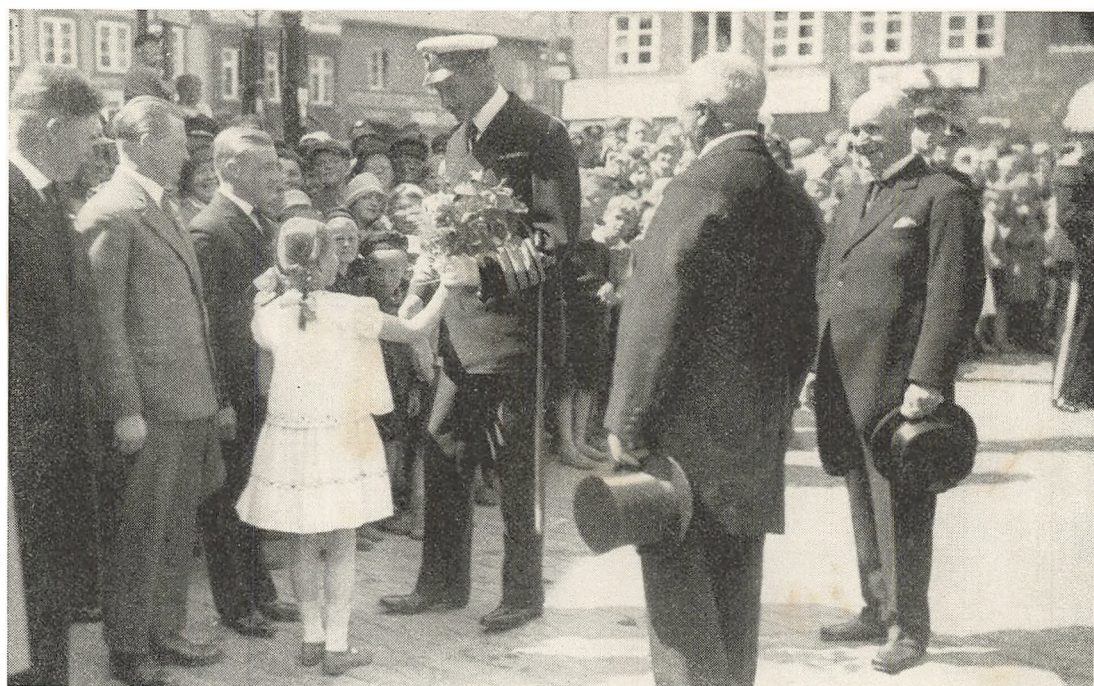

Fra et Besøg i den nye Rinkenæs Kirke ved Flensborg Fjord. Ved Kirken er Sognets Beboere samlet. I Forgrunden den bortkørende kongelige Bil.

Sønderjysk Ungdom glæder Kongen med deres Sang. Dette Billede er ligeledes fra et Besøg i 1932.

Kong Christian er Børnenes Ven. Utallige Billeder har foreviget hans Møde med sønderjydske Børn, som tillidsfuldt besvarer hans opmuntrende og ofte vittige Spørgsmaal. Her ses Kongen i Samtale med nogle smaa Tøndringer.

Fra et Besøg paa Vesteregnet. Kongen hilser paa en Flok af Bredebros kvindelige Beboere.

En lille Pige overrækker Kongen Blomster paa Torvet i Tønder.

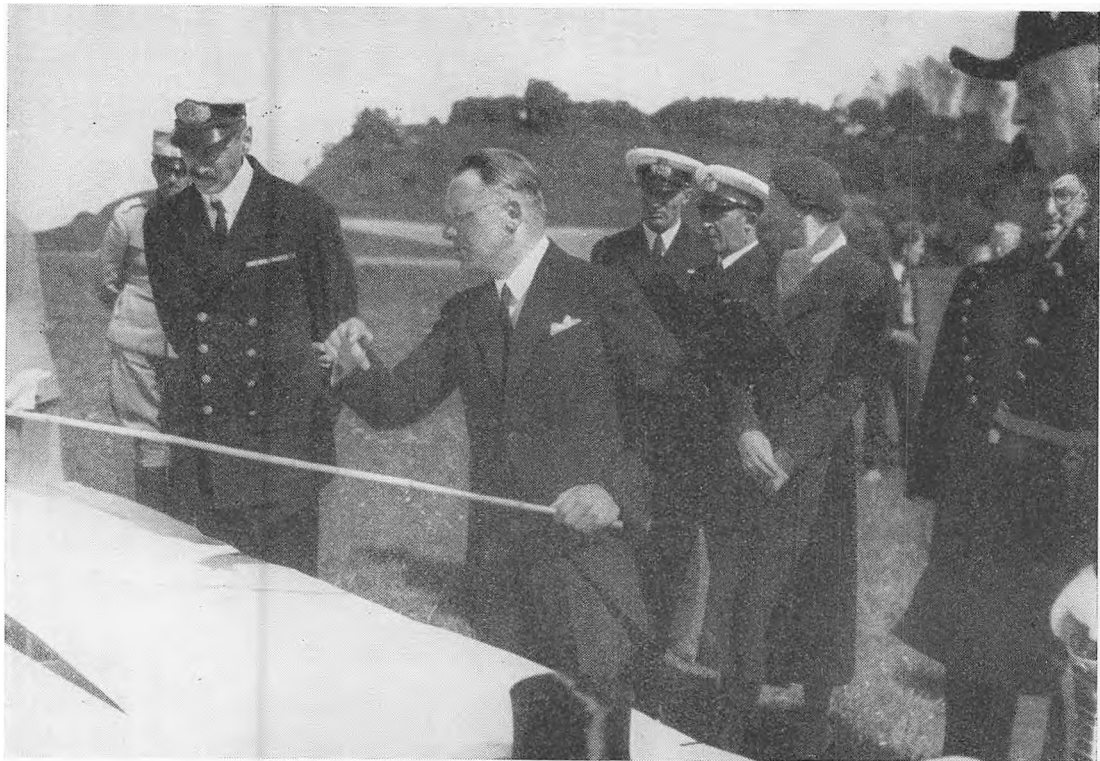
Fra Kongens og Dronningens Besøg i Sønderjylland 1933. Et Billede fra Modtagelsen i Aabenraa. Kongen i Samtale med fhv. Minister H. P. Hanssen. Til Højre for Kongen Dyrslæge S. O. Birkmose, Bygmester Jensen, H. P. Hanssen, Amtslæge Dr. med. Mads Michelsen og Stationsforstander Vig-Nielsen.

Efter at Kongen havde hilst paa Byens Honoratiores kom Turen til de smaa Aabenraaere. Her er et straalende Billede af dette Møde. En lille Purk har rakt Haanden frem, for at faa et kongeligt Haandtryk.

Fra et Besøg paa de fredede Arealer ved Bjergskov i Aabenraa Amt. I Forgrunden Dronningen, der ledsages af H. P. Hanssen, længere tilbage Kongen og Amtmand Kr. Refslund Thomsen.

I 1933 overværede Kongeparret en Gudstjeneste i Ensted Kirke ved Aabenraa. Kongen og Dronningen har taget Plads foran Koret. Paa Prædikestolen nu afdøde Provst Nielsen,

Samme Aar aflagde Kongeparret Besøg paa Okseøerne i Flensborg Fjord, hvor Amtsvejinspektør Knud Strømning forklarede de nye Vejanlæg ved Flensborg Fjord og iøvrigt i Aabenraa Amt.

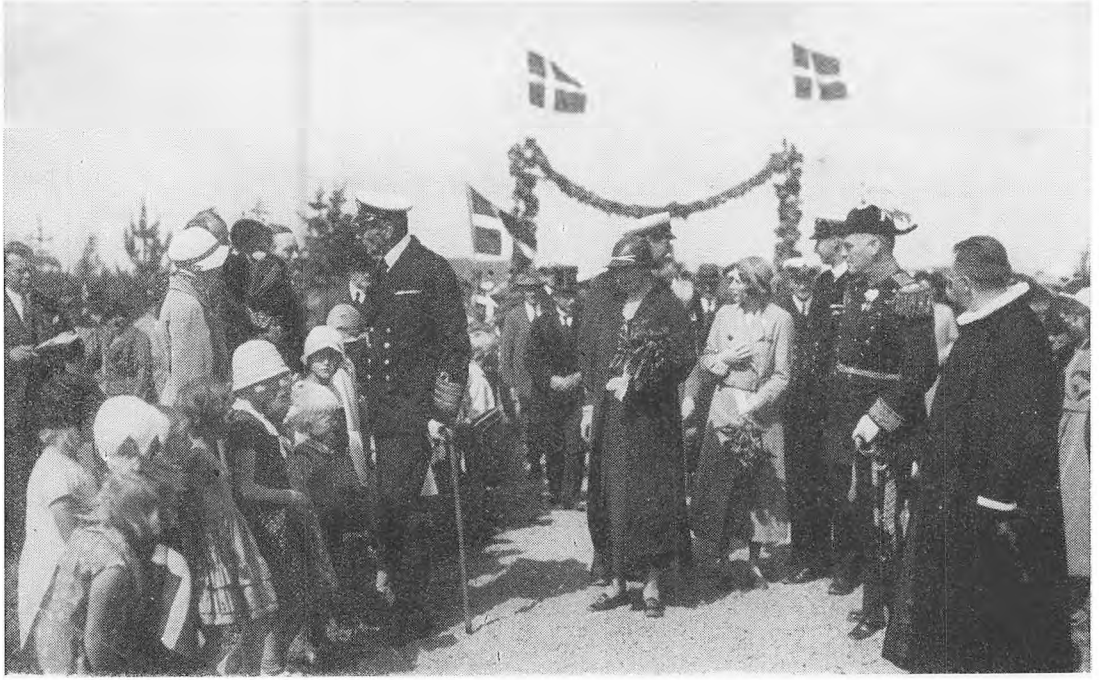
Sogneraadsformand Niels Kjær fra Gaansager udbringer ved Kongeparrets og Kronprinsens Ankomst til Vodder et 9-foldigt besvaret Leve for Hans Majestæt Kongen. Ved Siden af Sogneraadsformanden staar Lærer Andreassen fra Gaansager og Gaardejer Truels Beier fra Roager. Til Højre (halvt skjult af Kronprinsen) Amtmand, Lensgreve Schack.

Fra Modtagelsen i Sønderborg 1933. Kongen hilser paa Borgmester H. Nielsen: I Baggrunden hilser Kronprinsen paa Amtmand Kr. Refslund Thomsen. Bag Borgmesteren hans Frue.

Fra Besøget 1934. Kongen og hans Følge har aflagt Besøg paa Dybbøl Mølle.

Under Besøget paa Kegnæs aflagde de Kongelige ogsaa Besøg ved Mindestenen for de Faldne paa Kirkegaarden. Kongen ses her i Samtale med Beboerne. Til Højre Pastor Frederiksen, der just har endt sin Tale til de kongelige Gæster.

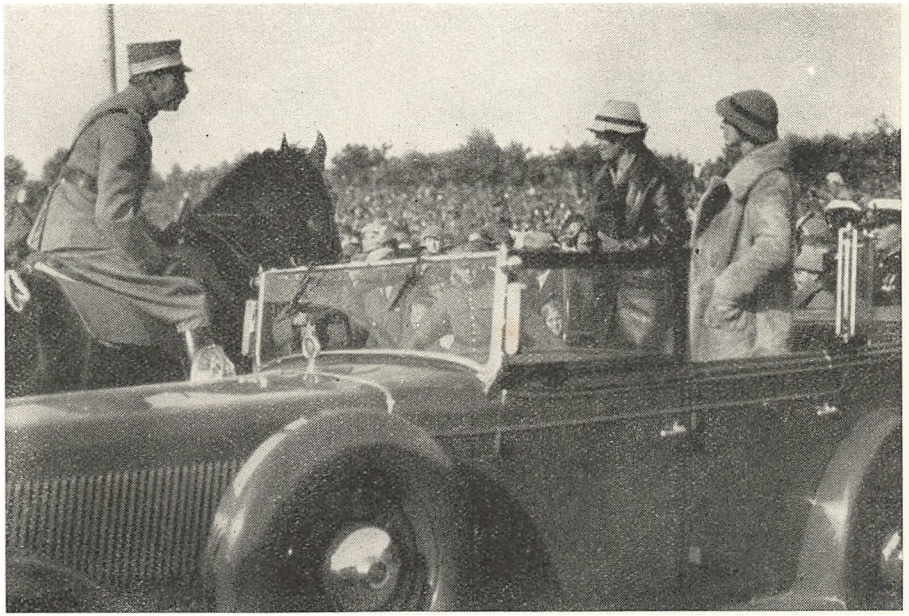
Fra et Besøg ved Grænsen ved Krusaa 1934. I Forgrunden Prins Knud og Prinsesse Caroline Mathilde. Foran Paskontrollen Kongen og Dronningen i Samtale med Amtmand Kr. Refslund Thomsen.

Kongen hilser under Besøget i Tønder paa Byens første danske Borgmester, nuværende Kreditforeningsdirektør Jepsen i Herning.

Ogsaa et Billede fra Rejsen 1934. Kongen hilser paa en af de gamle Sønderjyder. Til Venstre for Kongen Gaardejer Hans Lorenzen fra Ballum.

Fra Høstmanøvrerne i Sønderjylland 1935. Under Troppeøvelserne ved Jels. Kongen passerer til Hest den kongelige Bil med Dronningen og Kronprinsessen.

Under Besøget i 1935 aflagde Kongen et Besøg paa Hoptrup Højskole. Her ses Højskolens unge kvindelige Elever samlet, og Billedet er taget i det Øjeblik, daværende Forstander Kildeby udbringer et Leve for Majestæten.

Paa sin Rejse rundt i Landsdelen aflagde Kongen ogsaa et Besøg i Danmarks mindste Forsamlingshus i Lydersholm, nær ved Grønsen. Kongen ses her i Samtale med Domænebestyrer Bent-holm, Grøngaard.

I 1935 var den nye Kaserne i Tønder under Opførelse. Under sit Besøg i Sønderjylland benyttede Kongen Lejligheden til at bese Bygearbejderne.

Ved Kongemodtagelsen 1936 i Haderslev. Til Højre Bestyrelsen for »Selskabet Harmonien« med Fane. Til Venstre Marineforeningen og 2. Regiments Forening med Faner.

Som hvert Aar havde ogsaa Haderslev Skydeselskab givet Møde ved Kongemodtagelsen 1936.

Kongen hilser i Haderslev paa Toldforvalter Mailand., Oberstløjtnanterne Elmgreen og Thygesen Nim. Dronningen hilser paa Provst Flensmark.

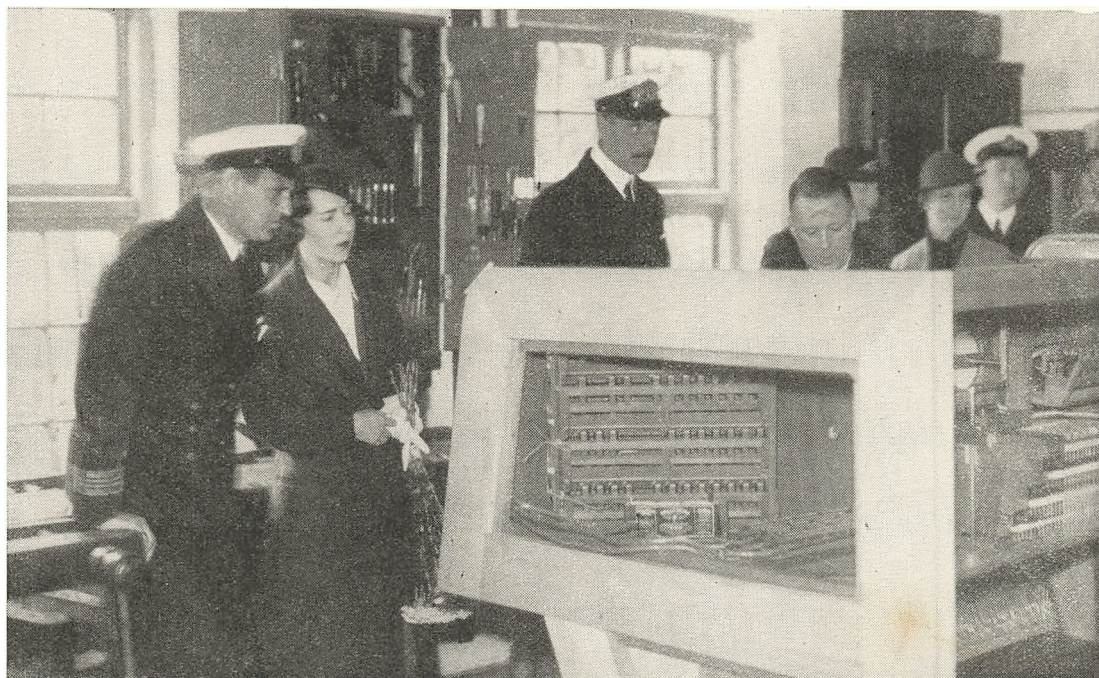
Et meget smukt og karakteristisk Billede af Hans Majestæt Kongen ved en Modtagelse i Aabenraa. Kongen hilser venligt smilende paa de danske Spejdere.

Fra Modtagelsen i Aabenraa 1936. Kongen veksler tilsyneladende en spøgefuldt Bemærkning med en af Officererne fra Søgaard Kaserne. Til Højre for Kongen Oberstløjtnant Johnstad Møller.

H. P. Hanssens sidste Møde med Kongen og Dronningen, faa Dage før hans Død den 27. Maj 1936. Den gamle sønderjydske Fører havde til Trods for en stærk Forkølelse givet Møde ved Kongemodtagelsen, og da Kongen spurgte til hans Befindende, svarede han: »Det er Arbejdet, der holder mig frisk, Deres Majestæt!«

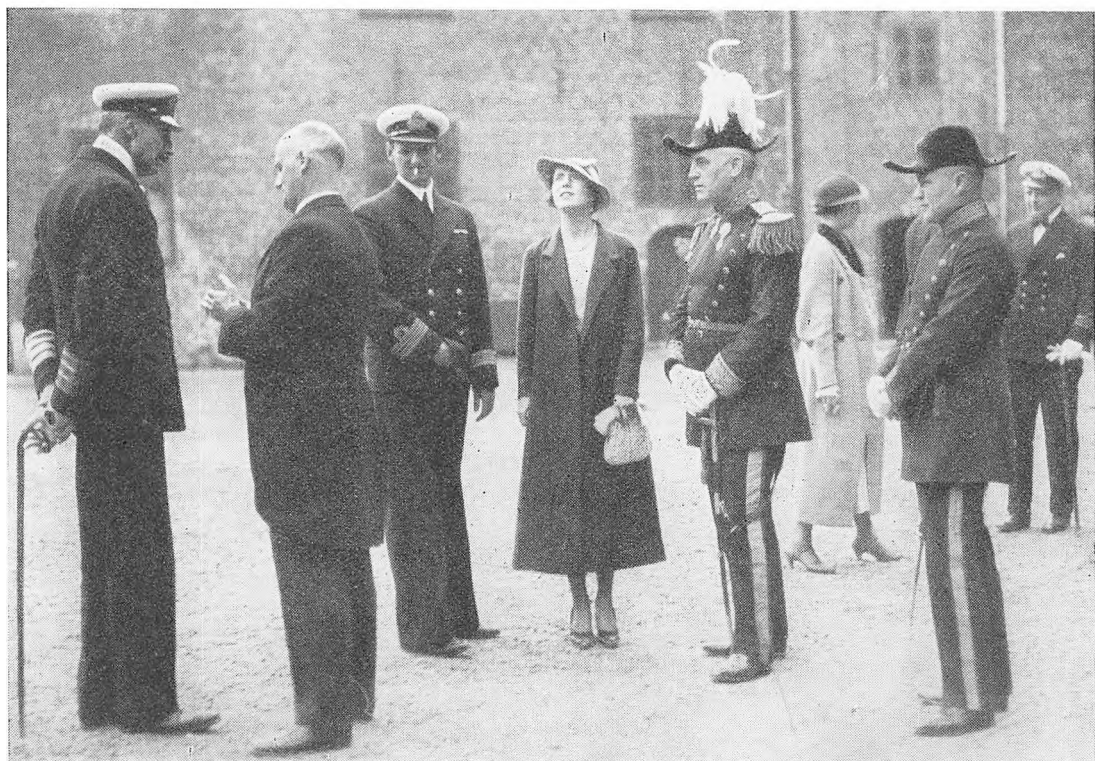
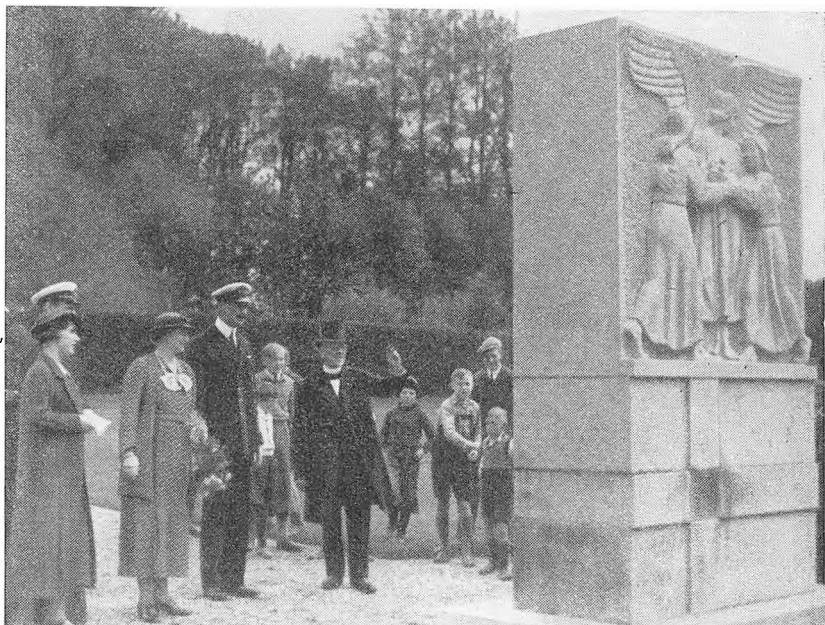

Under Besøget i Sønderjylland 1936 aflagde Kongen og Kronprinsparret et Besøg i Stursbøl Plantage og besaa med Interesse Plantagens særegne Vegetation.

Samme Aar aflagde Kongen og Kronprinsparret ogsaa et Besøg paa Orgelfabriken i Aabenraa. Ved Siden af Kongen staar Fabrikant Zachariassen.

Fra Kongemodtagelsen i Sønderborg 1936. Mens Kongesangen synges. Fra Venstre Amtmand Kr. Refslund Thomsen, Amtmandinde Thomsen, Kronprins Frederik, Dronningen, Kronprinsesse Ingrid og Kongen.

Et Besøg ved det smukke Genforeningsmindesmærke i Christiansfeld.

Fra et Besøg paa Sønderborg Slot. Kgl. Bygningsinspektør Lehn Petersen giver Kongen en Række Oplysninger om det gamle Slot og dets Bygningshistorie.

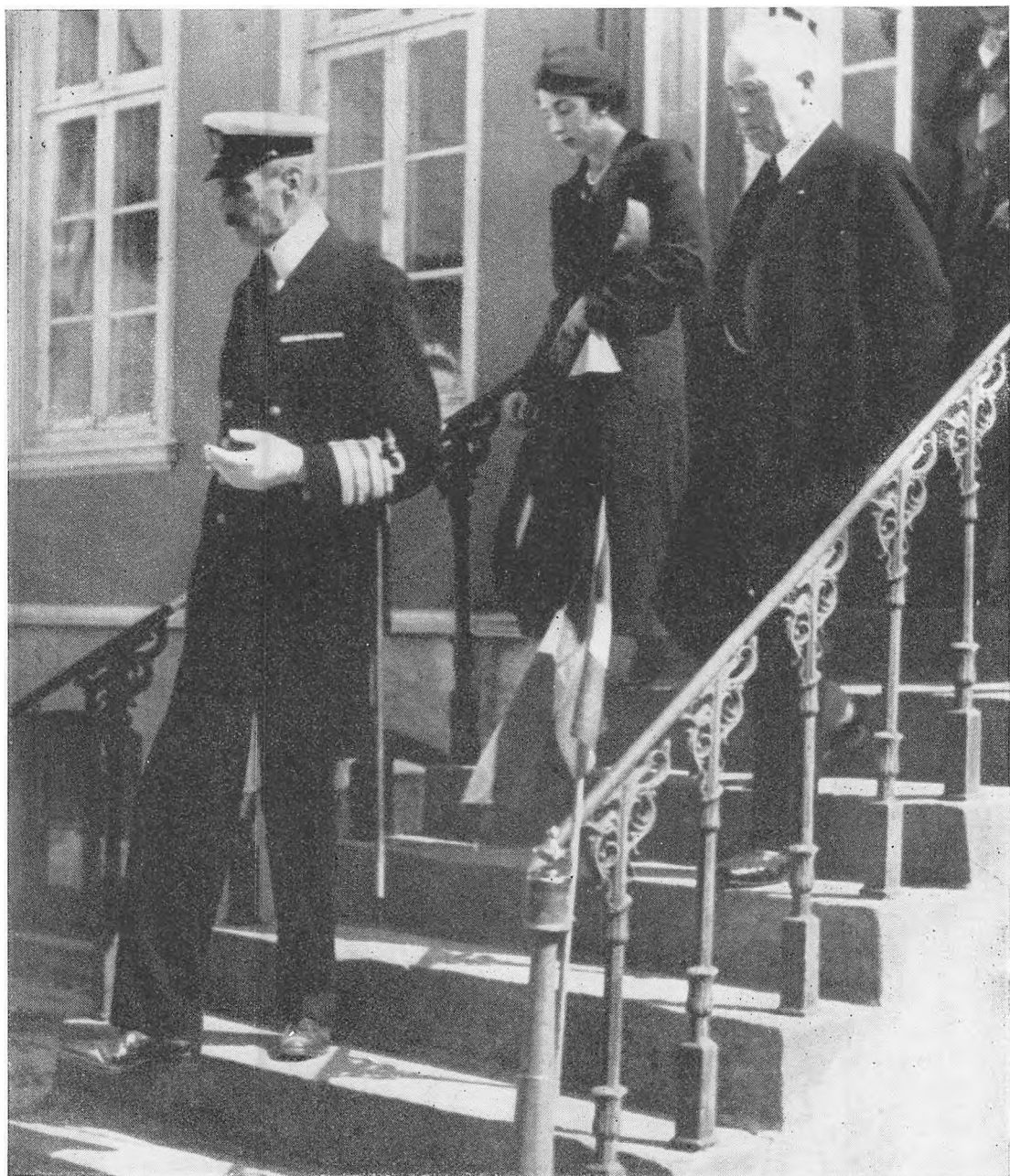
Modtagelsen i Haderslev 1937. Amtmandinde Lundbye har overrakt Kongen og Dronningen Blomster, og Kongen har just fremset en spøgefuldt Bemærkning, alle synes at more sig over.

Et andet Billede fra Modtagelsen i Haderslev.

Endnu et Billede fra Modtagelsen i Haderslev. Kongen hilser hjertelig paa Domæneforvalter Refshauge. Til Højre for denne ses Rektor Egebjerg Jensen, Raadmand Tams og Malermst. Carstensen.

Skolebørnene i Fjelstrup under Ledelse af Lærer Jepsen synger for Kongen. Til Højre for Kongen Sogneraadformand K. Møller.

Kongen har aflagt Besøg hos Domæneforvalter Refshauge paa Cathrinesminde i Tyrstrup, i sin Tid den tyske Amtsfors­tander Valentiners Ejendom. Kronprinsesse Ingrid og Kongen ledsages til Vognen af Domæneforvalter Refshauge.

Mellem glade Børn og Flagenes Vrimmel. Fra et Besøg i Aabenraa.

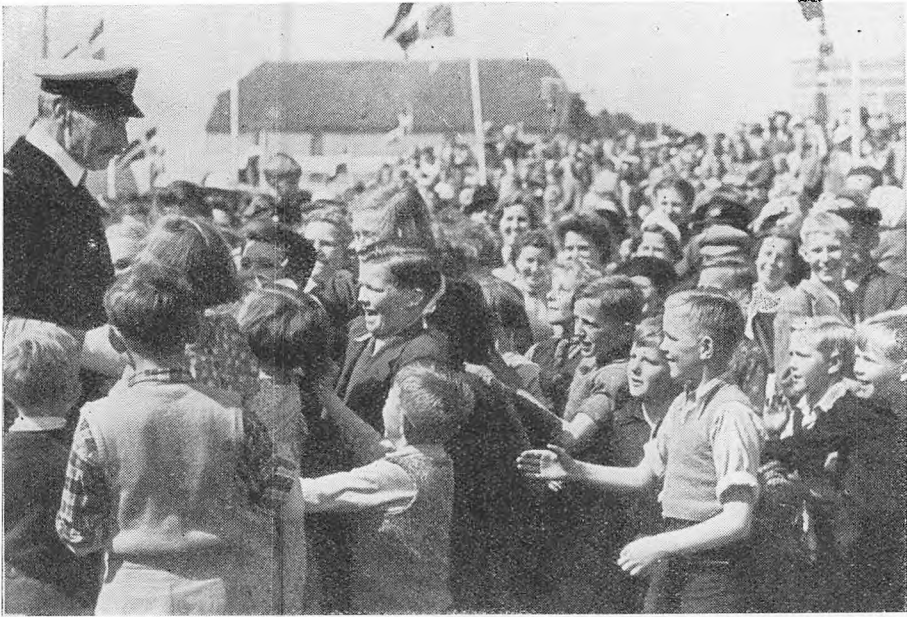

Selv de mindste er med for at byde den folkekære Konge Velkommen. Billedet er fra Haderslev. Frk. Marie Nielsens Børnehave er mødt til Modtagelsen.

Kongeparret aflægger Besøg paa Graasten Landbrugsskole, hvor Eleverne har taget Opstilling med deres Fane. Kongen hilser paa Forstander Hans Hansen. Ved Siden af Kongen Dronningen, og i Baggrunden nu afdøde Politimester Mariboe, Politimester Bjerre og Amtmand Kr. Refslund Thomsen.

Atter et Billede fra Aabenraa. Kongen hilser paa Politimester Bjerre fra Graasten. Bag Politimesteren Rektor Mogensen, Amtsforvalter Madsen og Postmester Ellerbek.

Børnene omringer Kongen for at faa Lejlighed til at trykke hans Haand under et Besøg i Haderslev.

Fra Kongebesøget i Sønderborg 1937. Kongeparret og Kronprinsparret har aflagt et Besøg paa Væveskolen »Askovhus«. Bag de høje Gæster ses Skolens Ledere Frøknerne Trock og Baumann.

Et Besøg ved Grænsen. Kongen i Samtale med en Grænsegendarm.
Dette Billede er fra en Modtagelse paa Torvet i Tønder. Kongen hilser paa den stedfortrædende Borgmester, Bankdirektør Andresen. Til Venstre Byraadsmedlemmerne Chr. Petersen (med den høje Hat) og Erich Petersen.

Fra et Besøg i Tønder. Det ældgamle Skyttelaug præsenterer
Gevær for Kongen.

Fra et Besøg i Tønder Amt. Dronningen og Prinsesse Caroline
Mathilde har modtaget Blomster, og Kongen er stadig i Samtale
med Børnene. Yderst til Venstre Amtmand, Lensgreve Schack.

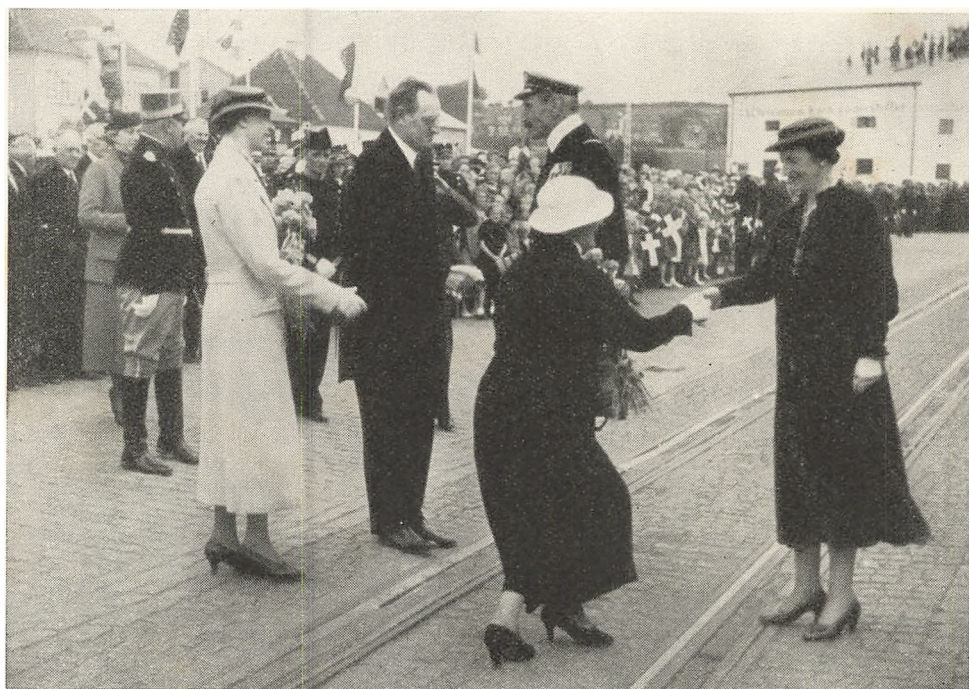
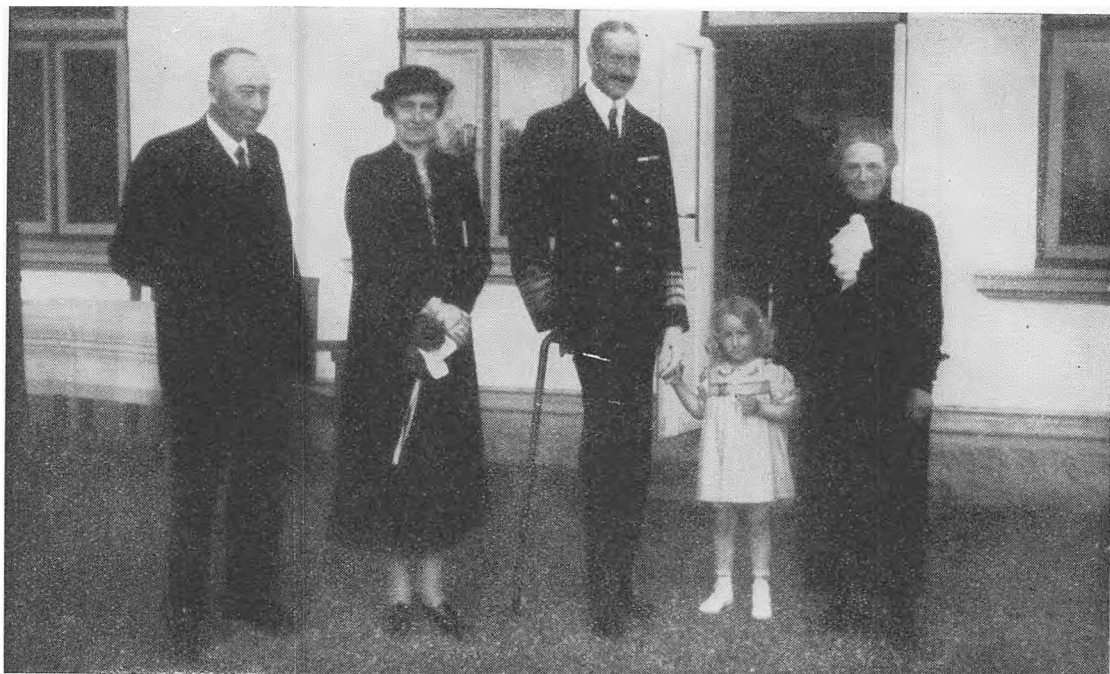
Et karakteristisk Billede der tydeligt fortæller om den Hjertelighed og Hengivenhed, Kongen mødes med, overalt, hvor han færdes.

Paa Kongens Rejser i Sønderjylland forsømmer han ikke at aflægge et Besøg ved Mindestenene for de Faldne i Verdenskrigen. Her ses han i Færd med at nedlægge Blomster ved en Mindesten. Bag ham staar Dronningen og Prinsesse Caroline Mathilde.

Et Besøg ved Mindestenen for de 25 Faldne i Visby Sogn. Prinsesse Caroline Mathilde nedlægger en Blomsterbuket, medens Kongen og Prins Knud blotter Hovedet. Mellem Kongen og Prinsessen staar Dronningen, og halvt skjult bag Kongen Sognepræsten.

Kongen og Dronningen paa Besøg hos Gaardejer Hans Skau og Frue paa Skovgaard i Styding. Den lille Pige, Kongen holder ved Haanden, er Gaardejer Skaus Sønnedatter fra Amerika.

Fra Kongemodtagelsen i Haderslev 1938. Amtmandinde Lundbye hilser paa Dronningen og overrækker Hds. Majestæt Blomster. Kongen hilser paa Borgmester, Landsretssagfører Thulstrup og Frue.

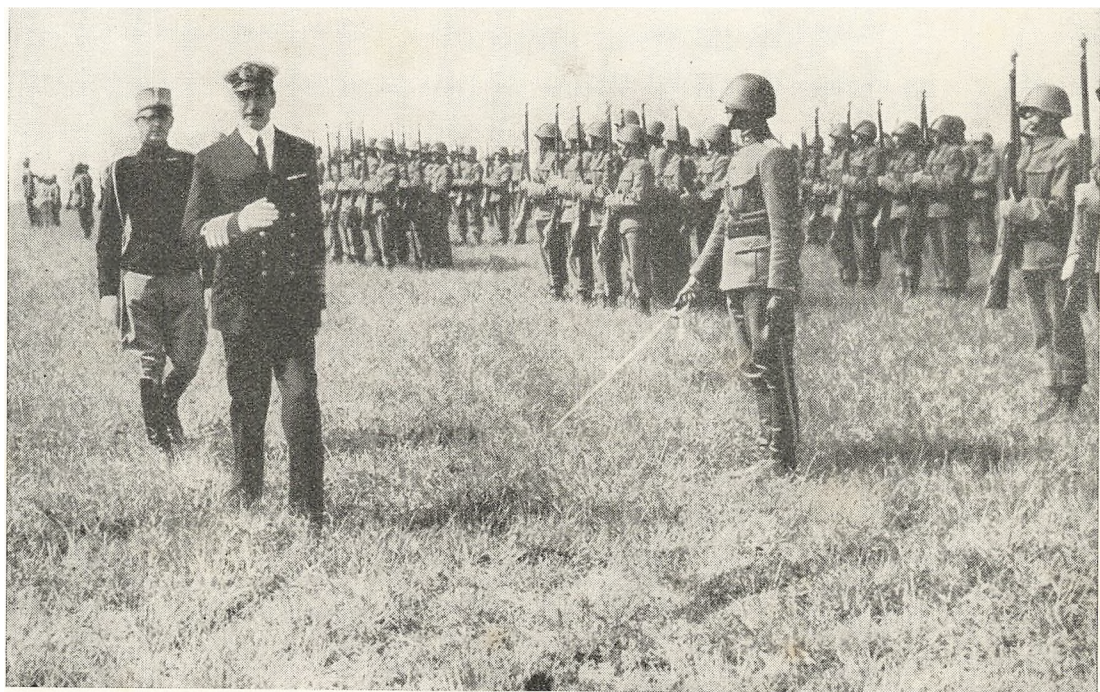

Fra en Modtagelse i Sønderborg. Til Venstre Landstingsmand Otsen, og i Baggrunden skimtes Borgmester Nielsen.

Fra Besøget i Sønderborg 1938. Kongen hilser paa færøske Folkedansere.

Et Par diminutive Gardister hilser paa Kongen ved Modtagelsen i Sønderborg 1938, mens deres Moder formaner dem til ridderlig Holdning.

Atter et Billede der viser Børnenes Begejstring, naar Kongen gæster Landsdelen. Fra en Modtagelse i Haderslev.

I 1938 inspicerede Kongen en sønderjydsk Garnison. Han ses her passere de opstillede Grupper, der præsenterer Gevær.

Et henrivende Billede fra en alsisk Landsby. De smaa Piger staar med hver deres lille Buket fra Mors Have i Haanden, og en af dem svarer lidt forsagt, men alligevel med et Smil paa Kongens Spørgsmaal, formentlig om, hvad hun hedder, og hvem hendes Far er.

Paa et Besøg i Tønder Amt gæstede Kongen den danske Skole i Sofiedal, hvor han stillede Børnene en Række Spørgsmaal. Her ses den kongelige Gæst mellem Børnene i den lille Landsbyskole.

Kongen passerer under et Besøg i Tønder en hel Allé af For-
eningsfaner. Han er standset ved et Par gamle Livgardister og
mønstrer deres Holdning.

Fra et Besøg i Tønder. Paa venstre Side staar Byens daværende Borgmester, Landsretssagfører Jepsen, og til Højre for Kongen den nuværende Borgmester, Bankdirektør Paulsen.

Fra et Besøg ved Grænsen. Kongen i Samtale med en Flok Grænsegendarmar.

Kongen i Samtale med Spejderne i Tønder. Til Højre Amtmand, Lensgreve Schack.

Kongen ved den smukke Genforeningssten i Abild med Tekst af Kaj Munk: »Fra Norden kom jeg, nu staar jeg kvær og vidner: Se! det er Danmark her!

Ved Modtagelsen i Aabenraa 1939. Kongen i Samtale med Amtmand Kr. Refslund Thomsen.

Ungdommens Glæde over Kongens Besøg. Kongen hilser paa en Flok unge Elever paa Højskolen i Hoptrup. Det første af en Række Billeder fra Kongens Besøg i Sønderjylland 1939, det sidste inden Krigen brød ud.

Sidste Gang Kongen var i Christiansfeld besøgte han Brødre-menighedens Hotel. Her ses Kongen skrive sit Navn i Hotellets gyldne Bog. Bag Kongen ses Borgmester Kjær og Hoteldirektør Stricker.

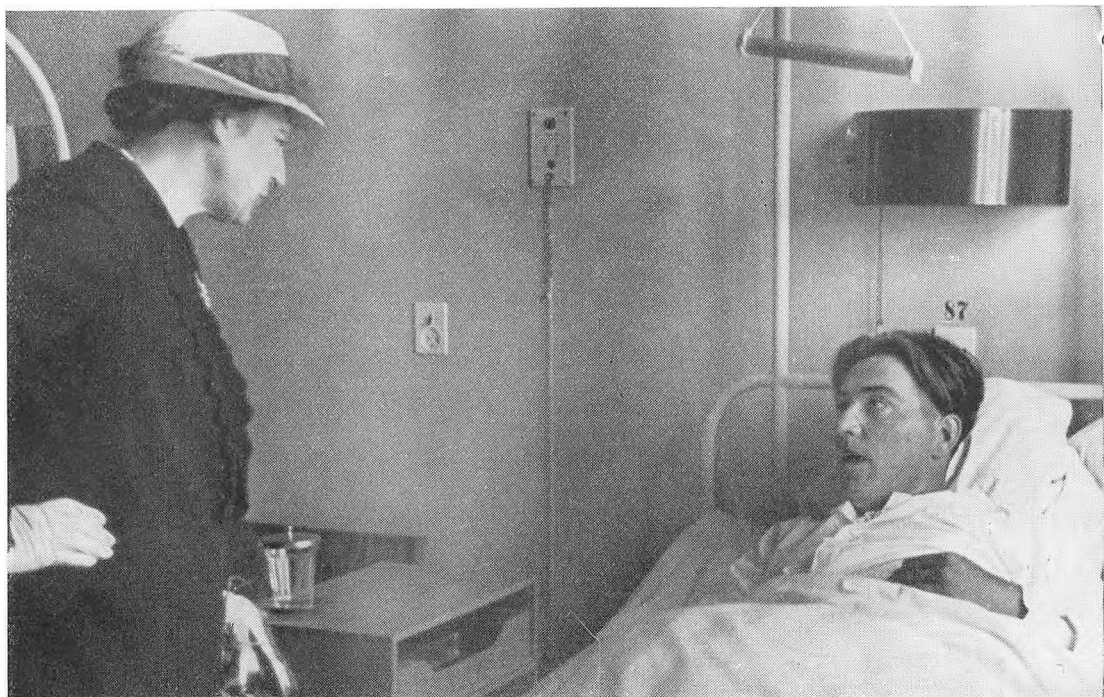

Fra et Besøg paa Kalø ved Aabenraa. Fra Venstre Kongen og Dronningen og Overhofmesterinde Wedell (staaende).
Derefter følger Prinsesserne Ingeborg og Margaretha.

Fra et Besøg i Uge. Kongen er i Samtale med Gaardejer Christensen fra Lundsgaard. Nr. 4 fra Venstre er Gdrj. H. P. Jørgensen, Olmersvold.

Kongeparret og Prinsesserne Ingeborg og Margaretha paa »Dannebrog« øverste Dæk.

Under Opholdet i Sønderborg aflagde Dronning Alexandrine et Besøg paa Statshospitalet.

Ikke mindst de gamle er trofaste, til at give Møde ved Kongens Besøg. Her ses Kongen i Samtale med tre gamle Alsingere.

Ved Amtsskellet mellem Aabenraa og Tønder Amter modtages Kongen af Amtmand, Lensgreve Schack.

Dette Billede er taget fra Besøget i Egen paa Als. Dronningen og Prinsesse Margaretha er her i Samtale med Fru Lærer Wind.

Amtsskallet er smykket med Flag og Guirlander. Kongen benytter atter_Lejligheden til at hilse paa de fremmødte.

KRONPRINSPARRET PAA GRAASTEN

*A*t Graasten Slot blev Sommerbolig for Kronprins Frederik og Kronprinsesse Ingrid var en kongelig Gave til den sønderjydske Befolkning. Den har stedse følt sig nær tilknyttet det danske Kongehus, men hin Augustdag 1936, da Kronprinsparret i straalende Solskin holdt deres Indtog paa Graasten, blev denne Forbindelse fæstnet med et nyt og stærkt Baand. Det Velkommen der den Dag lød fra den store Folkeskare, der var mødt frem ved Modtagelsen, var baade ægte og hjerteligt og har sikkert bidraget til, at det høje Par fra første Færd har følt sig hjemme blandt Sønderjyderne.

Forholdet mellem Kronprinsparret og den sønderjydske Befolkning har i Aarene, der er gaaet, udviklet sig overordentligt smukt og harmonisk. Baade Kronprinsen og Kronprinsessen har ofte paataget sig repræsentative Forpligtelser ved Indvielse af Sportspladser, ved Idrætsfester og lignende Lejligheder, og de har da ikke kunnet undgaa at lægge Mærke til den Hengivenhed og Taknemmelighed, der i vide Kredse næres til dem. Paa den anden Side betragter man Kronprinsparrets aarlige Besøg i Landsdelen som noget naturligt og selvfølgeligt. Hertil bidrager ogsaa de gamle Traditioner i Forbindelse med den kongelige Families stærke Tilknytning til Landsdelen. Men først og fremmest har de begge ved deres smukke

og jævne Færd vundet sig alles Agtelse og Kærlighed.

Det tør uden Overdrivelse siges, at baade Kronprinsen og Kronprinsessen er glade for Opholdet i det skønne Land, hvor de tilbringer en Del af Sommeren i den Tid, hvor Naturen udfolder sig i sin skønneste Pragt. Som Regel tilbringer Kronprinsen ogsaa nogle Dage om Efteraaret henede og benytter da Lejligheden til at gaa paa Jagt, hvor han stifter Bekendtskab med mange af Egnens Jægere.

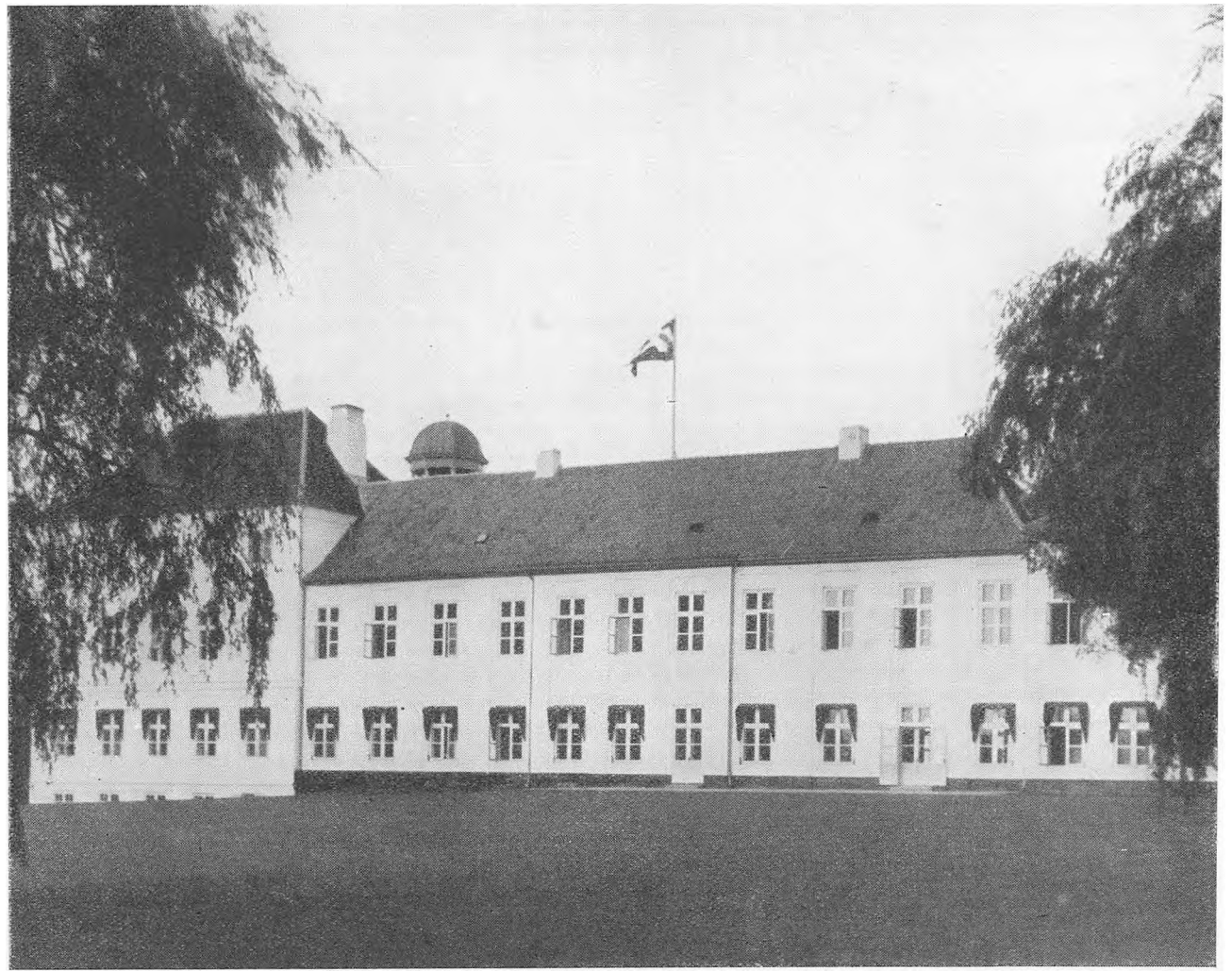
Kronprinsesse Ingrid har fra første Færd følt sig stærkt tiltrukket af Landsdelen. Hun kom straks til at synes om Sønderjyderne og deres Land, ja, hun kom til at føle sig hjemme. Naar hun paa Rejsen hened kørte gennem Landet med de fagre Bakker og Dale og de store Vidder, havde hun Følelsen af, at her laa der en særlig Opgave for hende at udføre. Kronprinsessen har sikkert lovet sig selv, at her vilde hun gøre en Indsats for at bringe Hjælp, hvor hun kunde, og det har ikke mindst været Tilfældet for Børnenes Vedkommende. De staar hendes Hjerter særligt nær.

I Sønderjylland paabegyndte Kronprinsesse Ingrid sit store Velgørenheds-Arbejde. Hun har Gang paa Gang vist sin Interesse for Arbejdet i Børnehaverne, og hun har stillet sig i Spidsen for et omfattende Arbejde for sønderjydske Børns Ferieophold. Et Feriehjem ved Vesterhavet bærer hendes Navn, men Virksomheden er under de nu herskende Forhold blevet overflyttet til Fyn. Kronprinsessen gør paa dette Omraade en stor personlig Indsats, ikke blot hvad Tilrettelæggelsen af Arbejdet angaar, men ogsaa med Hensyn til Tegninger og Planer, til hvilke hun jævnlig fremsætter gode Ideer og Forslag. Aaret rundt holdes der under hendes Forsæde Møder med Komiteemedlemmerne paa Amalienborg, og hun er til Stadighed stærkt optaget af Udformningen af det praktiske Arbejde.

En stor og paaskønnelsesværdig Indsats gør Kronprinsessen ligeledes inden for den Hjælpevirksomhed, der øves af »Sønderjydske Hjælpefond«. Hun giver hvert Aar i Dagen før Jul Møde i Komiteen og deltager personlig i Uddelingen til de trængende Børn og Familier. Hvert

Aar kommer hun tilstede i et nyt Sogn, hvor hun tilser Fordelingen og endog er behjælpelig med Tilpasningen af de forskellige Beklædningsgenstande. Hundreder og atter Hundreder af Børn har paa den Maade lært Danmarks gode Kronprinsesse at kende.

Vort Kronprinspars nære Forbindelse med Sønderjylland er saaledes blevet en smuk Oplevelse, men ogsaa en Berigelse.

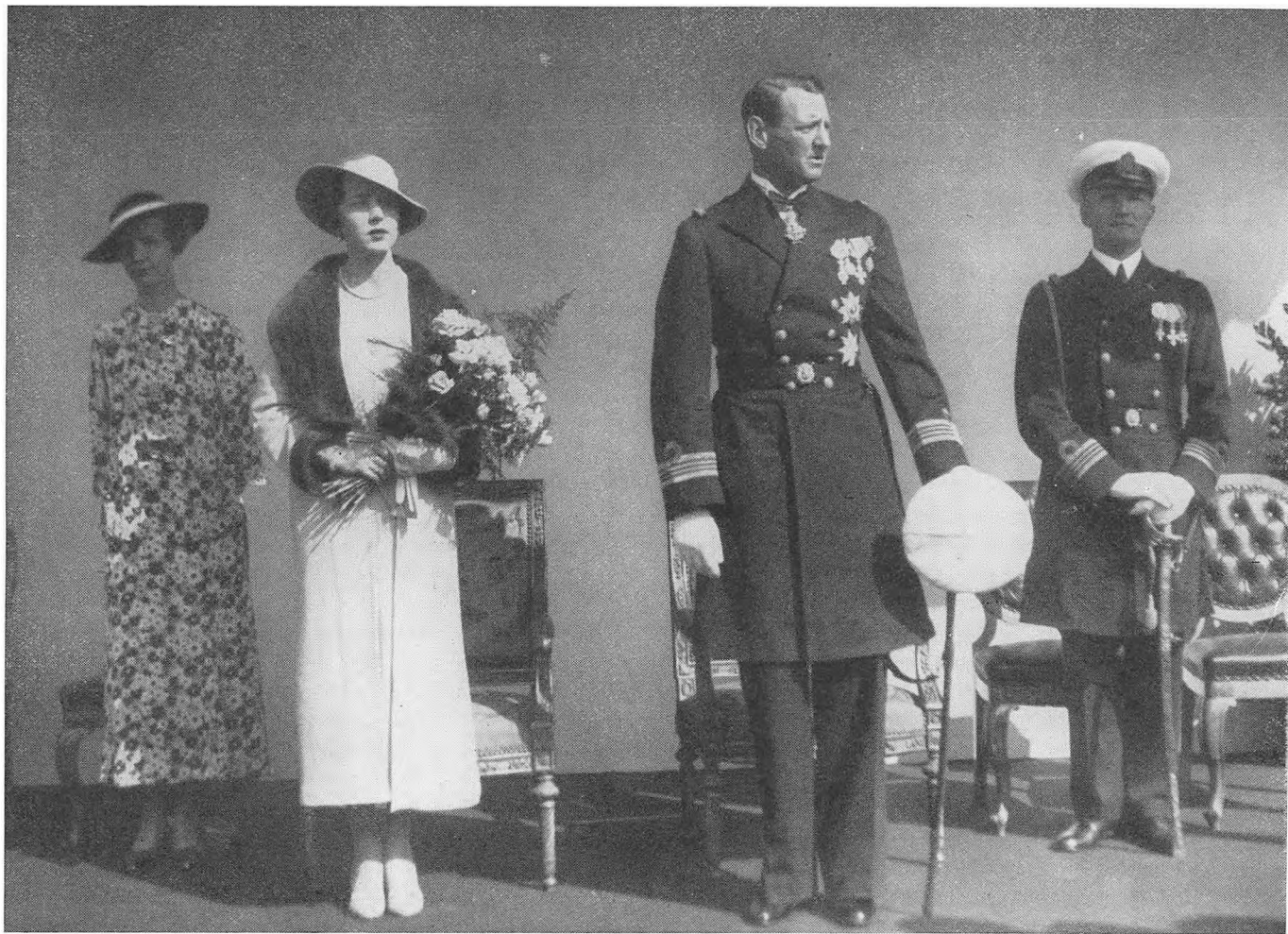

Kronprinsparrets Sommerbolig, Graasten Slot i Sønderjylland.

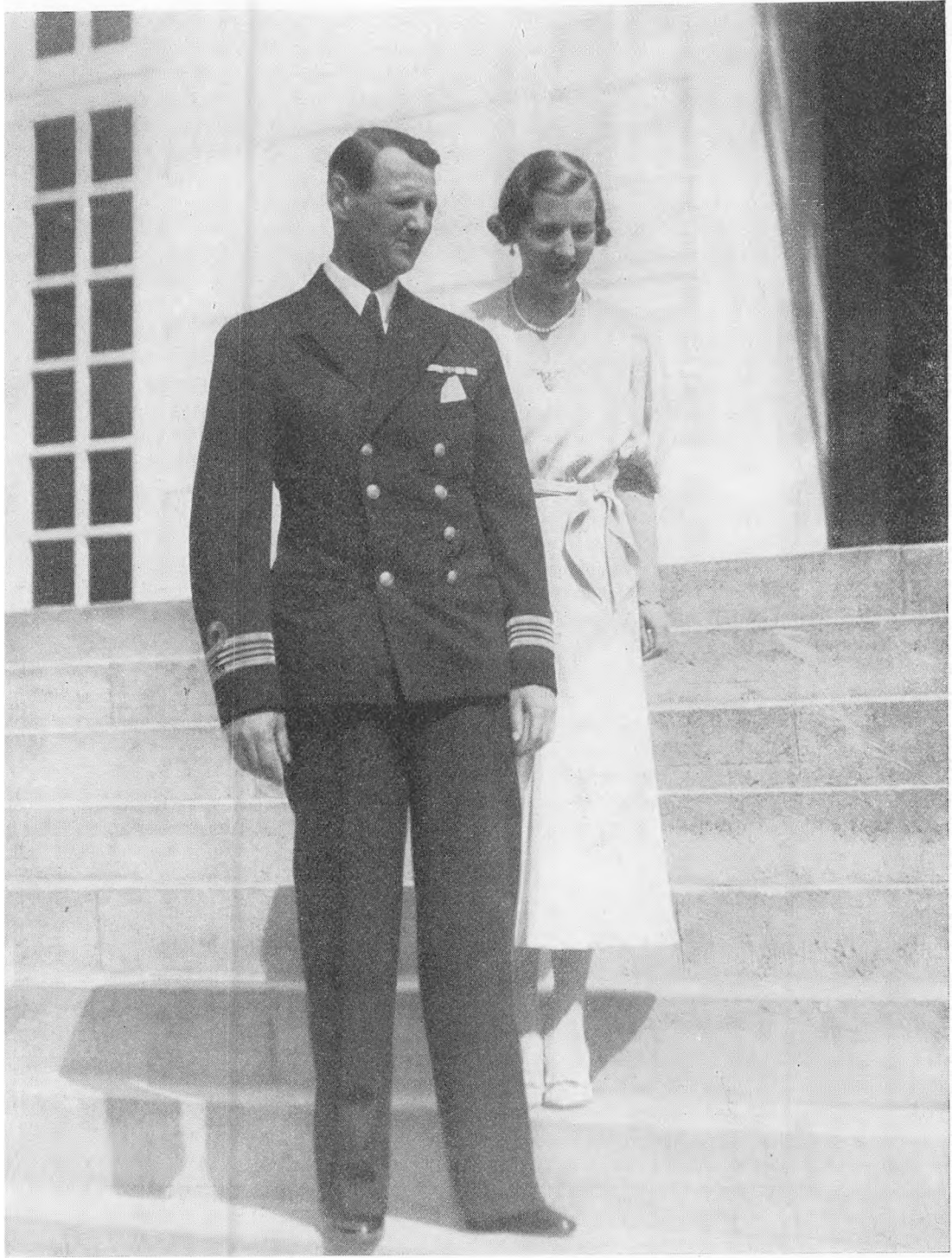

1936 tog Kronprinsparret deres nye Sommerbolig, det idylliske Slot i Graasten, i Besiddelse, efter at Slottet havde været underkastet en gennemgribende Restaurering. Billedet viser det Øjeblik, da det høje Par gik i Land fra Kongeskibet og modtages af Amtmand og Amtmandinde Thomsen.

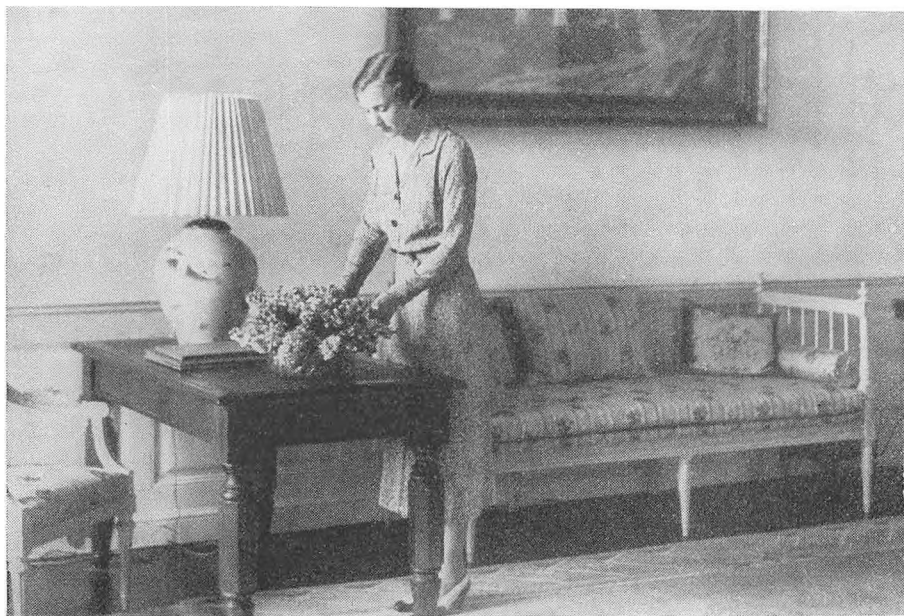
Kronprinsparret i Samtale med Amtmand og Amtmandinde Thomsen ved Modtagelsen. I Baggrunden ses Raadmand P. Jessen, Aabenraa, Forstander Hans Hansen, Graasten og Dyrlæge Birkmose. Til Højre Red. A. P. Møller, Graasten.

Kronprinsen takkede for den smukke Modtagelse man gav ham og Kronprinsessen.

Kronprinsen og Kronprinsessen paa Slotstrappen.

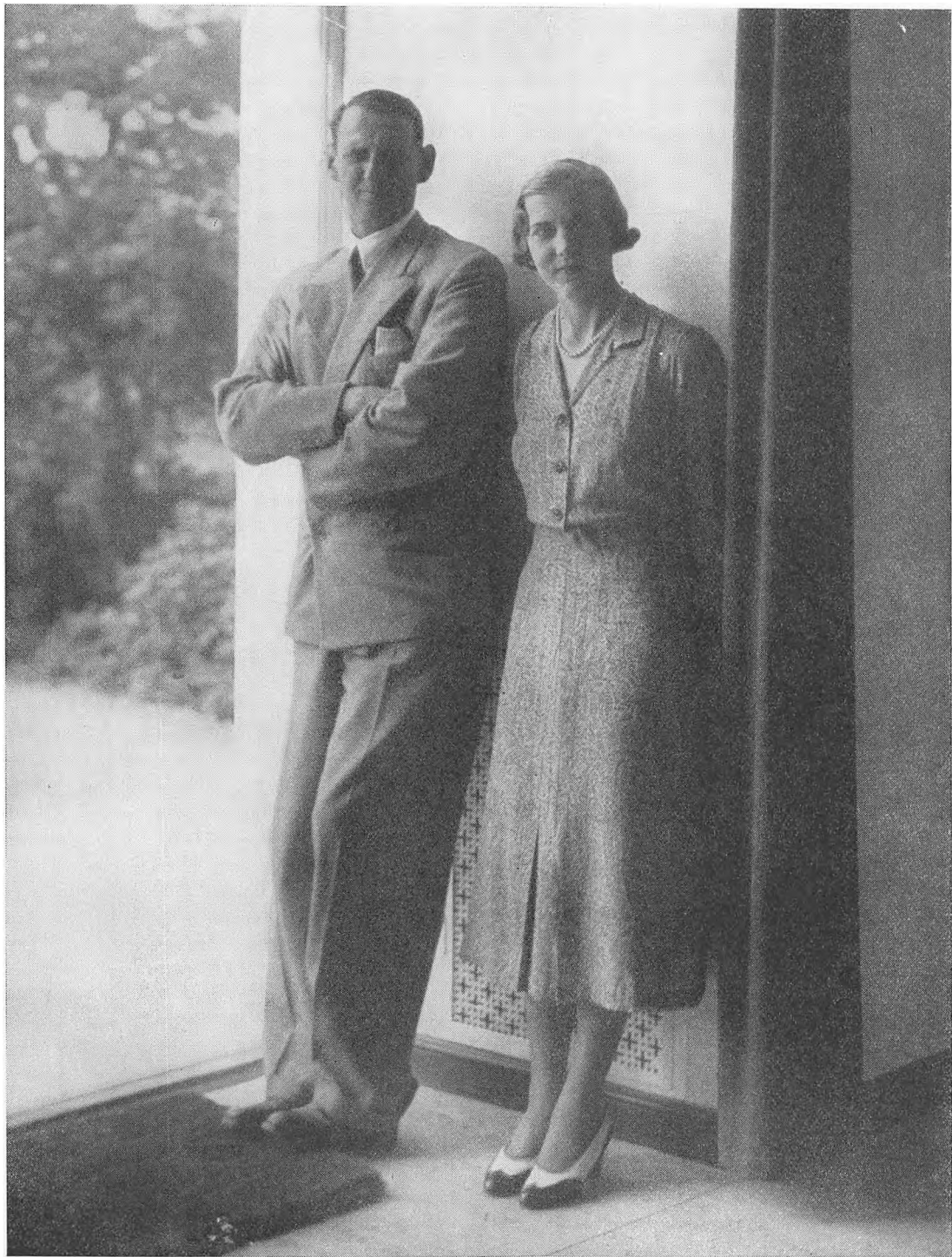

Kronprinsessen har ikke blot Sans for Kunst, men ogsaa for hjemlig Hygge. Hun er her i Færd med at arrangere en Skaal med Blomster.

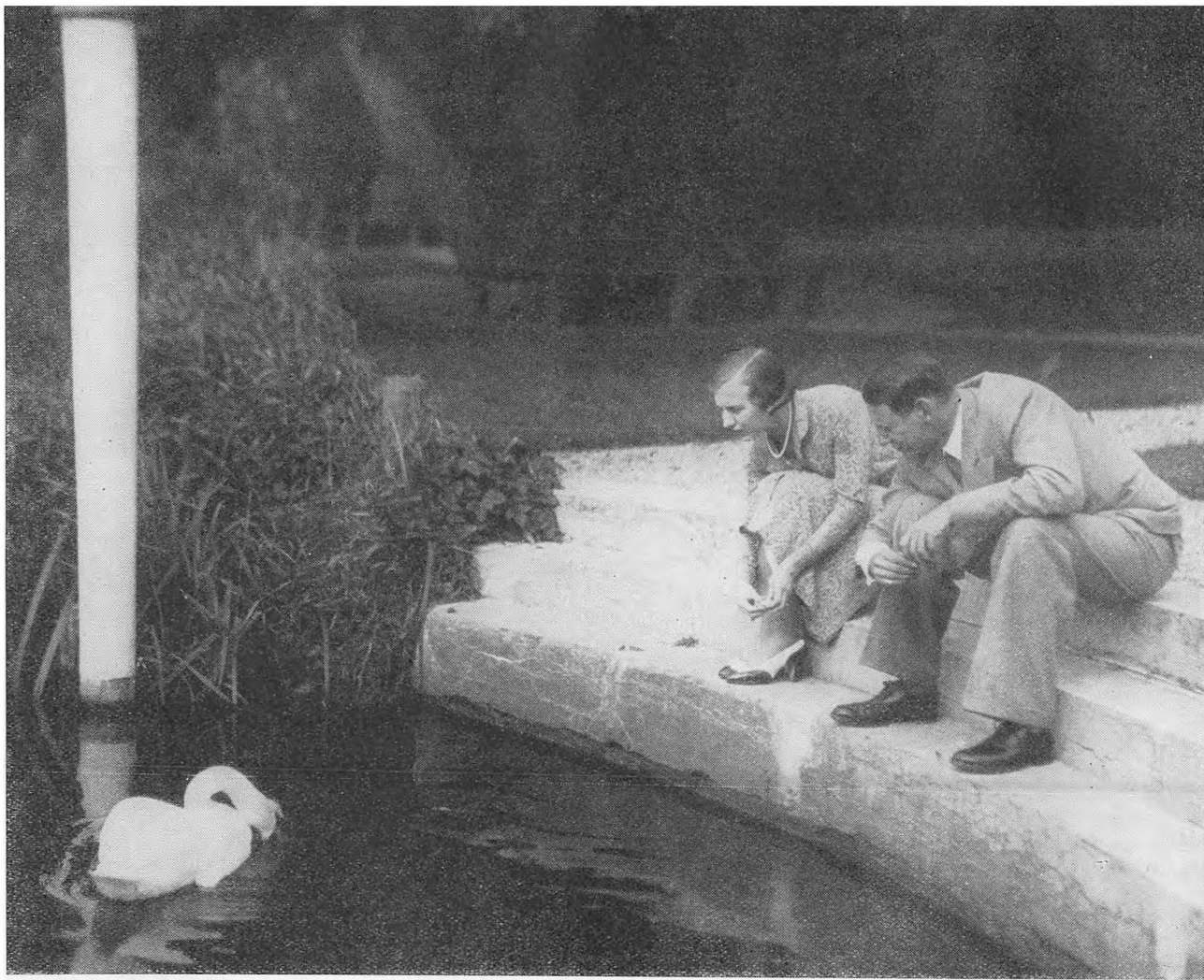
Kronprinsparret i en af Graasten Slots Saloner.

Kronprinsparret forkorter nu og da Tiden med et Spil Billard. Gevirene paa Væggene minder om en anden af Kronprinsens Passioner: Jagten, som der ogsaa er rig Lejlighed til at dyrke under Ophold paa Graasten.

Kronprinsparret nyder Sommerens og Foriens Herligheder.

I Slotssøen sejler majestætiske Svaner. Her er Kronprinsparret i Færd med at fodre en af de smukke Fugle.

Et kært Besøg paa Graasten. Kronprinsesse Ingrids Forældre, det svenske Kronprinspar er kommet hertil for at tilbringe et Par Dage i den sønderjydske Idyl. Fra Venstre Kronprins Gustav Adolf, Kronprinsesse Ingrid, Kronprinsesse Louise og Kronprins Frederik.

Under deres Ophold i Sønderjylland paatager Kronprinsparret sig ogsaa jævnligt repræsentative Forpligtelser. Her ses det høje Par ved en Indvielse af en ny Sportsark i Rabsted. Til Højre for Kronprinsessen Førstelæreren i Rabsted, Forfatteren Chr. Demuth, og bag ham Gaardejer Peter Gad, Hejsel.

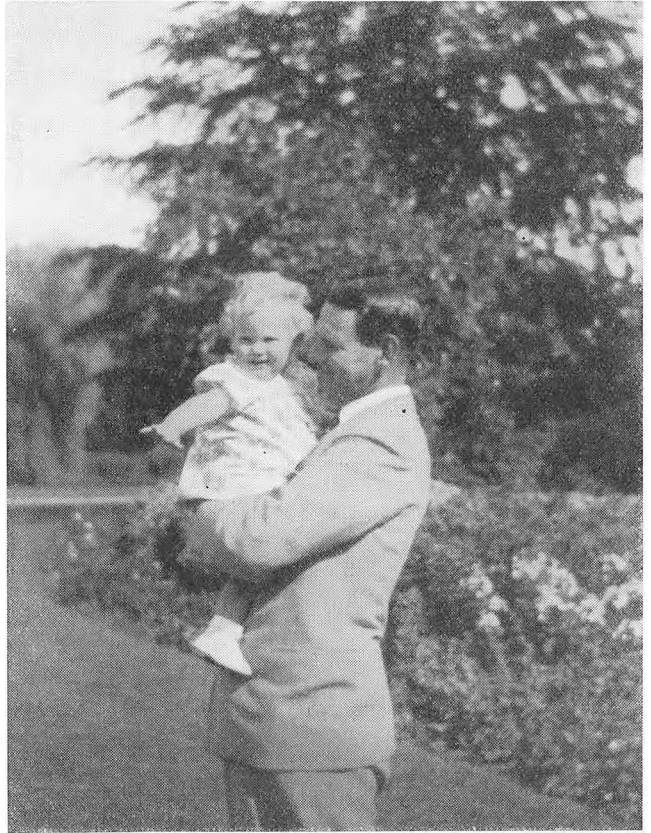
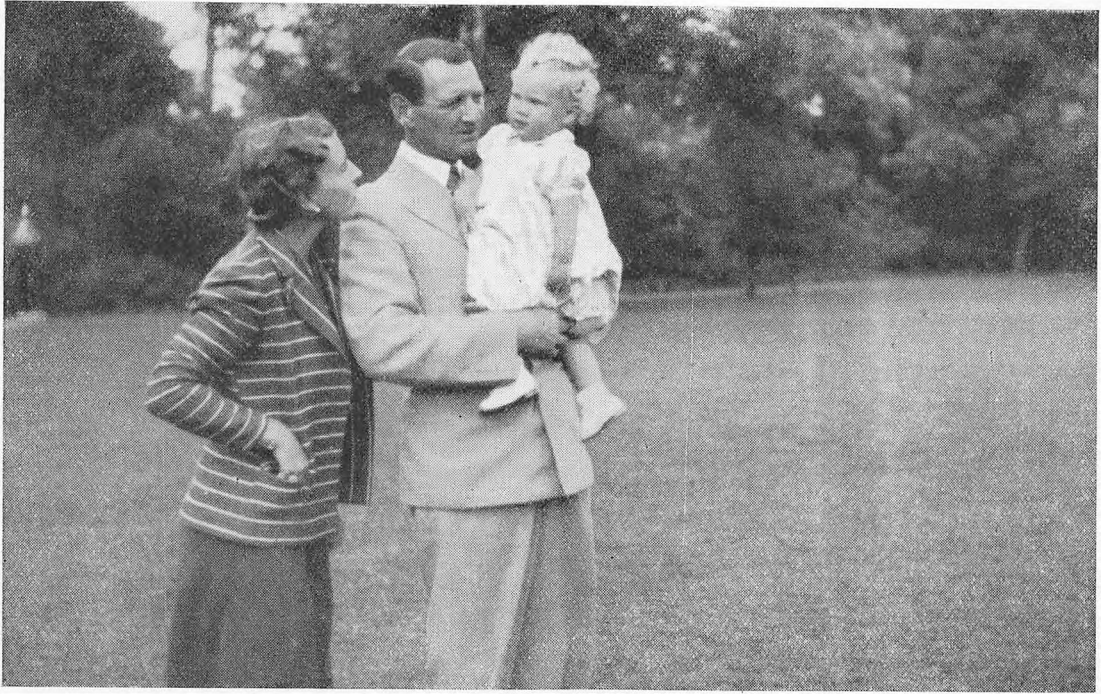
I Oktober 1937 indviedes der i Graasten en ny Børnehave. Indvielsen overværedes af Kronprinsesse Ingrid, der her ses blandt Børnehavens glade Børn. Til Venstre for Kronprinsessen Overlærer H. C. Hansen.

Kronprinsesse Ingrid er en ivrig Deltager i det sønderjydske Velgørehedsarbejde. Hvert Aar til Jul deltager hun i det store Fordelingsarbejde i de forskellige Sogne. Kronprinsessen overrækker nogle Beklædningsgenstande til en lille Pige.

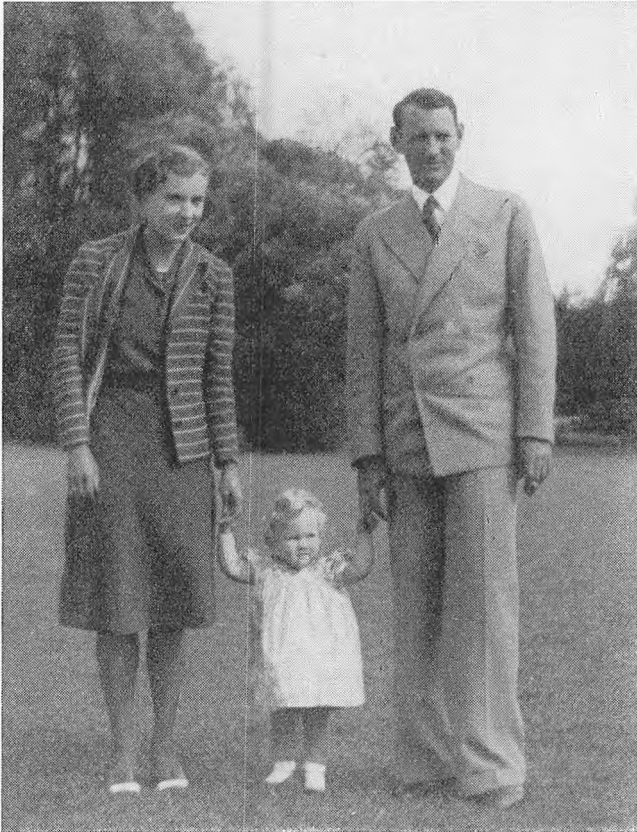
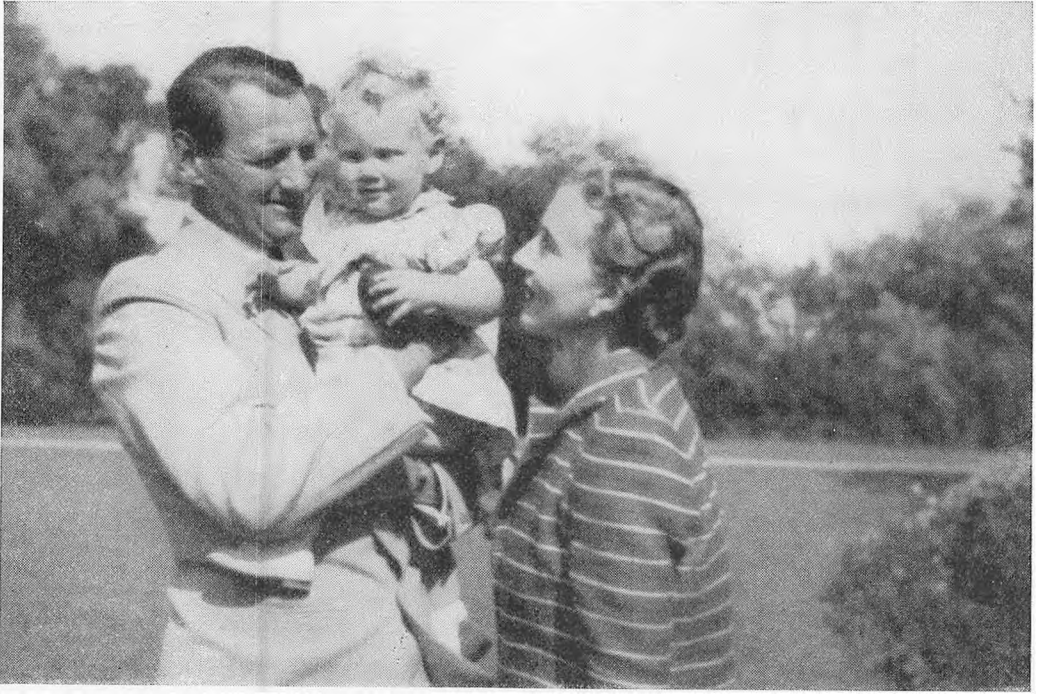

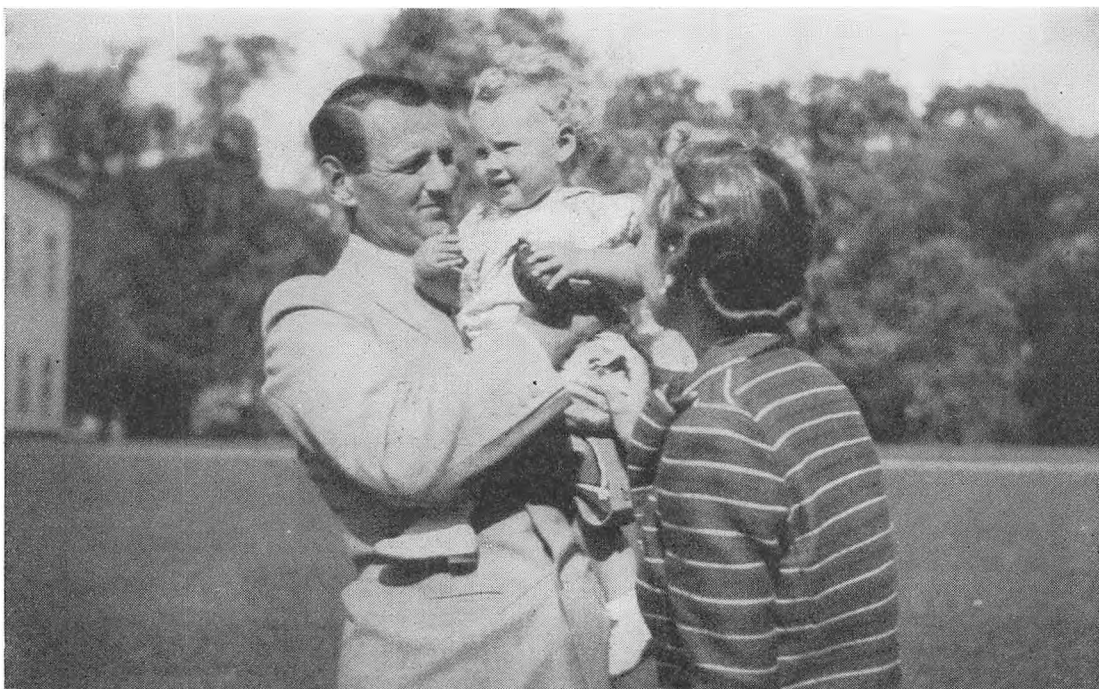
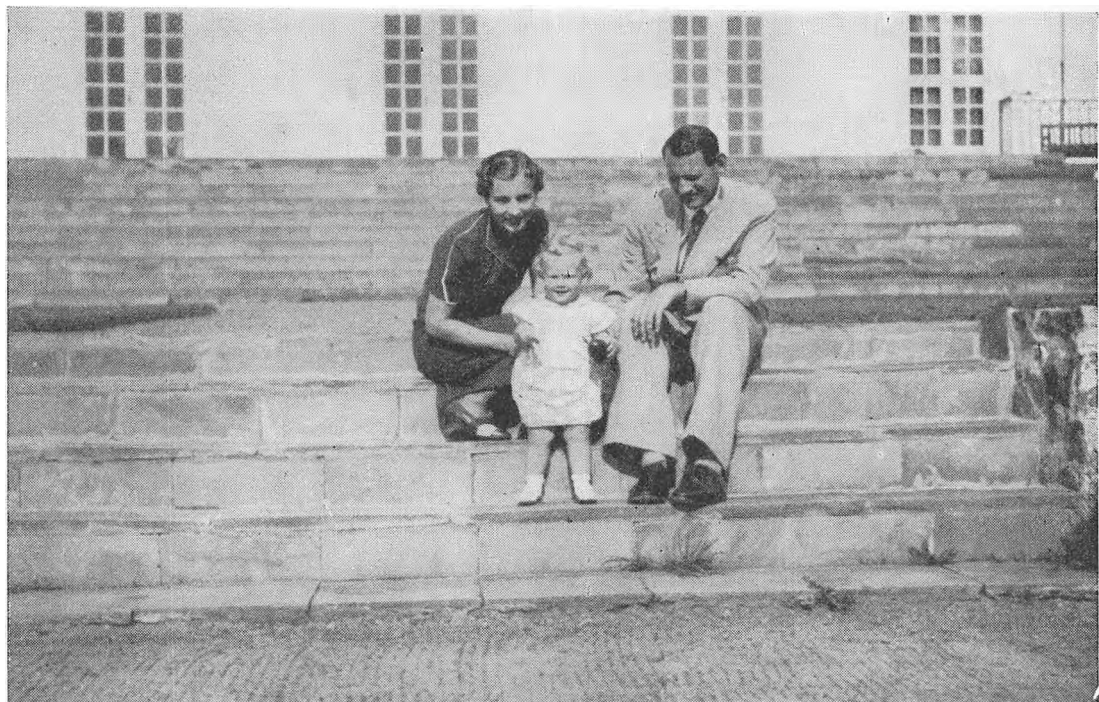

Fra Juleuddelingen i Graaster.. Kronprinsesse Ingrid prøver Sko paa en lille sønderjydske Dreng.

Lykkeligt Familieliv paa Graasten. Kronprinsparret med den yndige lille Prinsesse Margrethe, det første Aar den lille Prinsesse gæstede Sønderjylland.

Paa Graasten tilbringer Danmarks Kronprinspar og den yndige lille Prinsesse Margrethe lykkelige Dage. Her følger nogle Billeder som ikke mindst giver Udtryk for den lille Prinsesses Glæde over at opholde sig indenfor de smukke Omgivelser.

